ԱՒԵՏԱՒԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՅԷ,

'ԻԼՄԻՅԷ, ՊԷՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՃԻԼՏ 53. ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒԼԻՍ 16, 1910. Ն՝ 29

ԻՆԿԻԼԷՓԵՐԱ ԳՐԱԼԸ ՊԷՇԻՆՃԻ ՃՕՐՃ ՀԱԶՐԷՓԼԷՐԻ

﴿ اوه‌داپر هفته‌لق غزته — درسعادته بابیل هاوسده — مدیر مسئول ـ صمویل ق. هاروتیونیان ﴾

ՇԻՐԱՀԻՄ
Սէնթիկիա 40 Ղրշ.
Ամերիկա իչիւն 2 Տօլ.
Ինկլիթերա ,, 8 Շիլին
Մեմ. սահրէ ,, 10 Ֆրնգ.

Ելեէն Նումէրօ 40 փր.

Իլանաթ գրյմէթլէրի միւթէահիւ

ԱԻԵՏԱԲԵՐ

ԷՐՄԷՆԻԱՅԷ
ՎԷ ԷՐՄ. ՀՈՒՐՈՒԹԱՒԸՐ ԻԼԷ ԹԻՒՐՔԱՅԷ
ՀԱՖԹԱԼԸՔ ՂԱԶԷԹԱ

Միւհէլլիֆլէր Հ. Մ. Ալէն
Հ. Ս. Պարնըմ
Մ. Միճասեան

Պայպըլ Հասուս ,
Տէր ի Սա՛սաեթ, Թիւրքիա

THE AVEDAPER

A WEEKLY PAPER
ARMENIAN, ARMENO-TURKISH.

EDITORS H. M. ALLEN
H. S. BARNUM
M, MINASSIAN
American Bible House
Cons/ple, Turkey

TERMS
An. Subscrip. Ps. 40
U. S. A. $ 2
England Shils. 8
Other countries Frs. 10

Single Copy 40 Paras

Advertising rates on application

ԹԱԼԱՍՏԱ ՔԵԱ՞ԻՆ ԱՄԷՐԻԿԱՆ ԻՒՆԱՍ ՄԷՔԹԷՊԻ ՙԱԼԻՍԻ

Թալասըն մէվզը՛ի սաթհը պահրաան 4,000 ա-յագ եւլաքսէք տիր։ Մէքթէպիմիզ Թալասըն էն էյի մէվզը՛ինէ մէպնի օլուպ՝ հավասը վէ սուլու փէք սաղլամ տըր։ Մէքթէպին մազսէտի էվֆիմէնա էվ խանըմլարը վէ թա՛լիմ ու թէարիսէ մուղթէփիր մու՛ալիմլէր հազըրլամադ տըր։ Թիւրքճէ, ինկլիզճէ, էրմէնիճէ վէ Ռումճա լիսանլար իլէ պէրա-պէր ՙուլումը սա՞իրէ վէ մուսիգի թա՛լիմ էտիլիր։ Նիզամի սէքիզ մուալլիմլէրտէն իւչիւ Ամէրիգալը տըր։ Մէքթէպ էճլենճի Սեպտ. 14ճէ պաչլար։ Զիյատէ մա՛լիւմաթ ալմադ իչիւն միւտիրէ ի մէքթէպ Միս Ս. Ն. Լադրիճէ միւրաճա՛աթ օլունա։

3—5

Ա.Ֆ. Դարահիսար Հայ-Ամերիկեան գիւղիր-մէքթէպի իմթիհա՛ի վէ ի՛տասի սընդը իչիւն՝ Գօ-լէճտէն մէ՞զուն, Էրմ. ՙՕսմ. վէ Ինկիլիզճէ տէրս-լէր թա՛լիմինէ մուղթէփիր իքի մու՛ալիմ իսթէնիւ յօր։ Արզու էտէն զէվաթ տօղրուտան մէքթէպին հէյ՛էթ ի իտարէսիյէ պիլմուխապէրէ թէ՛աթի ի թաֆսիլաթ վէ մա՛լիւմաթ էտէ պիլիրլէր։ 4—10

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Յունիսի մէջ ընդունուած դրամներն ու իրե-ղէններն կը հրատարակենք խորին չնորհակալու-թիւն մատուցանելով իւրաքանչիւր անձնաւորու-թեան։

Երկու աղջկանց համար 126, Պէրութէ Սընըգ-ճեան էֆ. 54, Ամասիայէ Վեր. Մ. Տօմալեան 216, Կ. Պօյաճեան 20, Սամսոն Ս. Զիլէքեան օրց. 40, Աղջկան մը համար 108, Ս. Մ. Թօմպուլեան Ան-կօրա 20, Դոնիա երկրաչափ Դարլօ 100, Վաճա-ռումէ 130, Խարբերդէ օրց. և դրեանք 216, Ա. Թէվրիզեան Խարբերդ օրց. 27 և իր նուէր 27, Մա-տուռին դանձանակէն 30, Զարչամպայէ Թ. Իրատ-եան օրց. 33 և իր նուէր 75, Ս. Մավիսագալեան 5, Պ. Կակոսեան, Էսկիշէհիր 5, «Բանալի» ձախ-ուած 12, Դոնիա Հ. Խանդամուր օրց. 70, Ֆրէզ-նօ Տօգ Դըլըճճեան 170, որոյ 3 տոլար 75 սէնթը օրց.. Բ. Սիմոնեան 25 սէնթ, Բրաբիոն Հալաչեան 25 սէնթ, Ոմն 2 տալէր, Ոմն 25 սէնթ և Ճ. Ա-զատեան 25 սէնթ։ Դուսմար 1378 դահ.

Ասկէ զատ ունինք եղեկան մի նուէր Ամերիկա-յէ, եղեկան՝ քանդի նուիրած է կին մը, որ 52 տարիէ ի վեր, ինչպէս կը զրէ իր հովիւը, երկու ձեռաց վրայ սողալով կը քալէ, ոտքերն կազմա-լուծուած ըլլալով։ Դրամի չատ պէտք ունինք, ուստի մեր հետ հաչիւ ունեցողներն Թող բարե-հաճին դրամ խրկել։ Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ ՝

1910 Յունիս 29, Յուլիս 12

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ· Էսհ միւպէտ. գվնտը.	Լ·	0·	102	22
Շ. Տէմիր Եօլ. Թահվ.	»	Ֆրգ.	220	25
Ա. Գրէսի Ֆօնսիյէ Էժիպսիէն	»		318	
Բ. » » »	»		270	50
Պանդ Նասիօնալ տը Կրէս	»		420	

Մէճիտիյէ	ղրշ·	107	30	Դրըմից ղրշ·	50	
Մէթալիք	ղրշ·	99	20	Լիրա Ինկլիզ »	109	32
Կիւմիւշ ուֆգ.	»	105		Կմշ. մնթ. 6ը »	59	
Նափօլէօն		87	14	Գարպօն գա՞իմէ	8	60

ՔԻԼԻՍԷ ՎԷ ՄԷՔԹԷՊ ԳԱՆՈՒՆԸ

Մաթթէ 1. Րում փաթրիգհանէսիյէ Պուլղար էկզարկհանէսինէ մէնսուպ օլան էհալինին քիւիսէ վէ մէքթէպլերէ միւթէ՛ալլըգ միւնազա՛աթը իչպու-դանուննա թէվֆիղէն հալ օլունաճագ տըր։

Մաթ. 2. Պիր չիֆթլիք վէ կա դարիյէ վէ կա դասապատա ՙուսմուսիյէթլէ փաթրիգհանէյէ վէ կա էկզարկհանէյէ մէնսուպ օլան էհալինին իսթի՛մալ էթմէքսէ օլտըգլարը քիւիսէ վէ մէքթէպլէր օ թա-րաֆա ՙա՛իտ ՙատա օլունարագ եէպլէրինէ իպգա

(Պագ սահիֆէ 691)

ԱՒԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՏԻՆԻՑԷ,
'ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑՔԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱ'ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՂՐ

The Weekly **AVEDAPER**, American Bible House, Constantinople.

ՀԻԼՏ 53. ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ՅՈՒԼԻՍ 16, 1910. Ն՝ 29

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒԼԱՐ

ՈՒՖՈՒԴ
(Հ. Մ. Ա.)

Ի՝պառնէ վէ էլէ. Իսփանիա պաչ վէքիլի Սէնօր Գանալէյաս քիլիսէ ումուր ու մէսա՝իլինէ տա՝իր սէրպէսթ էֆքեարը ճիհէթինատէն չօգտան մա՝րուֆ օլան պիր զաթ տըր։ Միւչարիլէյհ կէչէնլէրտէ բիյասէթ ի հիւքիւմէթէ կէչինճէ, քէնտիսինին թէպաիւ ի էֆքեար էթմէմիչ օլտըղընը ի՝լան էթմիչ տիր։ Պու տէֆ՝ա պիղ անըն փրօկրամընըն նէթիճէլէրինատէն պա՝ղըսընը կէօրմէյէ պաչլայօրըղ։ Թայֆ պուննարա տա՝իր պէրվէճհ ի աթի եաղըյօր. «Գաֆօլիք մէզհէպինէ սալիք օլմայանլարընը 'իպատէթհանէլէրի խարիճինատէ վէ սա՝իր պինալարտա 'ալամաթ ը տինիյէլէրինի կէօսթէրմէյէ մէ՝զուն օլտըզլարընը միւպէյնէն էմրնամէ ի գրալի, զայր ի մէ՝զուն ճէմ՝իյաթ ը տինիյէյէ տա՝իր օլան էմրնամէ, նէնի մէպ՝ուսան վէ ա՝նան մէճլիսլէրինին քիւչատը միւնասիպէթիյլէ իրտա օլունան նուֆուզ ը իֆթիթահի ի գրալի վէ սա՝իր տահա ուճագ թէֆէյք նինէ տէ հա՝իզի էհէմմիյէթի հաճիսիլէր միւչարիլէյհին մէպլէքինին հանկի թարաֆա միւթէվէճճիհ օլտըղընը կէօսթէրիրլէր։ Հաթթա վէզա՝իֆի նէվմիյէ ի տինիյէլէրի քէնտիլէրինին իւզէրինէ խաֆիֆ օթուրան պիր չօգ Իսփանեօլլարտա պիլէ Իսփանիա Գաֆօլիքլիյինին չէվգ ու աթէչինէ վազըֆ օլան հիչ պիր քիմսէ՝ պու հաճիսէլէրին խայը հէյէճան վէ զալէյանը մուճիպ օլմագտա իհթիլէրինէ թէ՝աճճիւպ էթմէզ։ Օլ հէյէճան վէ զալէյանըն հագիգի գուվվէթինին նէ օլագլիճէճէյի պունտան սօնրա կէօրիւլէճէք տիր։ Պէյանննամէլէրինատէ գուլլանըլան պա՝ղը ճիւմլէլէրատէ կէօրիւլտիւյիւ վէճհլէ, էմրնամէ ի գրալինին մուհագգագ օ գատար էհէմմիյէթսիզ օլտըղընա տա՝իր հիւքիւմէթին չիւպհէլէրի օլմասա իտի, անա տա՝իր ևէնիտէն թէպլիղաթ ը բէմմիյէտէ պուլունմագլըզ զահմէթինի իհթիյար էթմէզ իտի։ Պունտա զըմնէն իտա տի՝ա օլունատըղընա կէօրէ, գապինէնին մէպլէքինէ, եախսա քիլիսէ 'ալէյհինատէքի մէպլէքինէ գարշը միւճահէտէնին հագիգի միւսէպպիպլէրի՝ Փափալըղըն հէյ՝էթ ի իտարէսիյէ Փափա վէքիլի տիր, վէ անլէր էօյլէ թէպպիրլէրէ միւրաճա՝աթ էտէպիլիրլէր քի, հիւքիւմէթի քէնտիսինին մէզքիւր հարէքէթէ գարշը չիմտիքի մէպլէք ի միւսա՝ատէքտարանէսինի թէրք էթմէքլիյէ մէճպուր օլուր։ Փէք իհթիմալ քի հիւքիւմէթ իլէ քիլիսէ արասընտաքի իհթիլաֆլար քէսպ ի չիտտէթ էթսէլէր, Իսփանիա րուհպանը գապինէնին մէպլէքինէ Վաթիգանատան զիյատէ իպրաղ ը մուխալէֆէթ էտէճէքլէր տիր։ Իսփանիա 'ավամմ ը նասընըն հալէթ ի րուհիյէսինատէ վէ տուլդուլարընտա չու եագըն սէնէլէրտէ հէման հէման ինանըլմազ պիր թէհավվիւլ վուգու՝ պուլմամըշ իսէ, մահալլի կաթիսկոպոսլար իլէ փափասլարընն մու՝ավինէթինէ նա՝իլ պուլունան իշպու 'ավամմ ը նաս րուհպանիյէթ 'ալէյհտարլարը իլէ պիր միւպահէսէ վէ միւճատէլէտէ միւտահիլ պիր գուվվէթ օլուրլար։ Իսփանիա հիւքիւմէթի՝ Ֆրանսատա՝պէսլէնիլէն նէվ՝ատէն րուհպանիյէթ 'ալէյհտարլըղընը Իսփանիայա իտխալա չըգըչսա, փափալըղ հէյ՝էթ ի իտարէսի հիչ չիւպհէ եօգ քի, 'ավամմը նասը զապթ ալթընա ալմագտան իմթինա՝ էտէր։ Լաքին զաննըմըզճա, փափալըղ մագամը «Գաֆօլիք գրալընն» հիւքիւմէթիյլէ պիր իհթիլաֆ չըգարմայաճադ տըր, վէ պիննէճա բէսմի պէյաննամէ փափալըղ հէյ՝էթ ի իտարէսինին, եախսա փափա վէքիլինին չիմտիյէ գատար թարիգ ի միւսթագիմատէն սափմըշ օլտըգլարընը կէօսթէրմէզ։ Վաթիգան փէք իհթիմալ քի

չու հազիգաթը կէօրմէմէզլիք էթմէյէճէք տիր, ևա՛նի իափանիատա իլթիլգիրն նէթիճէսի հէր նէ տէ օլսա, Փրօթէսթանլար իլէ Գաթօլիք օլմայան սա՞իր ճէմա՛աթլարըն չիմտիյէ գատար գալմըշ օլաըգլարը եարը մէսթուրիյէթ հալընտան չըգմալարընա միւսա՛ատէ էտէն էմրնամէյէ աղըր պիր մուխալէֆէթ կէօսթէրիլտիյի թագտիրտէ, տիւնեանըն սա՞իր եէրլէրինտէ պուլունան Րօմա Գաթօլիք քիլիսէսինին մէվզը՛ի հէր հալտէ միւթէզարրիր օլուր։»

Ռուսիա եէհուտիլէրէ ըէ՛ատի. Փէթէրսպուրկտա եէնէ պիր թէ՛ատտի ֆուրթունասը գօփմուշ վէ Քիէֆէ գատար իլէրիլէմիշ տիր։ Եէհուտիլէր Զարընօլ «մուգատաէս չէհրինտէն» պիրահիմանէ թարատ ու թէպ՛իա էտիլէճէքլէր տիր։ Եինէ տէ Քիէֆ՝ զէմանը գատիմտէ Լէհիսթան գրալիյէթինի թէչքիլ էտէն վէ չու սօն սէնէլէրտէ Րուսիատա Մուսէվիլէրին իճրաի սէն՛աթ էտէպիլէճէքլերի տա՞իրէյի թէչքիլ էտէն հավալի իչինտէ պուլունմագտա տըր։ Պու տա՞իրէյէ աղըլ թա՛պիր օլունուր։ Րուսիա աղըլը եէհուտիլէրին իդամէթ վէ իճրաի սէն՛աթ էթմէյէրինէ մախսուս գասապա վէ գարիյէյէրին տա՞իրէսի սայըլմըշ տըր։ Օրատա 1,250 Մուսէվի՛ա՞իլէյերի սաքին օլուպ, պունլարտան 170ինին միւմթազ սընճլար հալինտէ օրատա գալմասընա միւսա՛ատէ էտիլէճէյինտէն, 5,000 քիչի Մովսէսին բիյասէթ վէ տէլալէթի թահթընտա իճրա օլունանտան տահա կիւճ պիր խուրուճ մու՛ամէյէսինին իճրասընա մէճպուր օլաճագլար տըր։

Կէօրիւնիւր քի, Րուսիա խանէտանը իմփէրաթօրիսի, էլպէթէթ պիւյի՛իլ հիւքմտար օլանլարտան պաչգա պիր չօգ զէվաթ տախի իչէրինտէ օլարագ, Մուսէվիլէրէ ղայթէլ՛ալէյհտարլար տըրլար։ Պունըն նէթիճէլէրէ չէօյլէճէ թա՛րիֆ օլունույօր. «Հիւքմտար խանէտանընըն իչպու Մուսէվիլիք՛ալէյհտարլըզը մէսլէքինէ պիւթիւն մէ՞մուրիյն ի ագլամ սընֆը տախի սալիք օլմագտա տըր։ Անլէր բա՛նա պիւիրլէր քի, եէհուտիլէրէ գարշը իճրա էտիլէն հիչ պիր զուլմ ու թէ՛ատտի քէնտիլէրին թէրֆի՛ի բիւթպէ էթմէյէրինէ մանի՛ օլմազ։ Իչպու՛ատավէթ վէ խուսուսմէթտէն պաչգա, փօլիս մէ՞մուրլէրի պու կիպի թէ՛ատիյաթը թէչվիդ վէ չօգ ազ՛ա տախի անընն իճրասընը թալէպ էտէրլէր, գիրա պու վէճհլէ տիւչար ը թէ՛ատտի օլան զէվալըլարտան պէօյիւք բիչվէթ ալըրլար։ Պիր եէհուտի մէմլէքէթին սա՞իր պիր թարաֆընտա պիր իչ կէօրմէք իւզրէ քէնտինին տա՞իրէսինտէն սըչարը չըգմագ իսթէտիյինտէ, էլպէթէթ պէօյիւք պիր մէպլաղ վէրէրէք պիր բուխաարթնամէ ալմաղա մէճպուր տըր։ Պիր փօլիս մէ՞մուրընըն պիր եէհուտիյի գիյարէթլէ, գիւլան մըգատարտա մէգիլաղ վէրմէտիյի հալտէ բուխաարթնամէսի կէրի ալընաճաղընը պիլտիրմէք սուրէթիյլէ նէ գատար փարա գօփարաճաղընը պիր տէֆ՛ա խայալ էտինիզ։»

Էլպէթէթ Քիէֆ Րուսիա Իրիսթիյանլըզը թարիխինտէ մուգատտաէս խաթըրէլէրին տինի պիր զիյարէթկահը տըր։ Էկէր մուգատտաէս Րուսիա տինու տէվլէթի թահգիմ էթմէք իսթէրսէ, ՛այան վէ աչիքհար տըր քի, Րուսիանըն աթաճաղը իլգ ատըմ մագտիսի անա նազար ը հիւրմէթլէ պագմայանլարտան թաթհիր էթմէքլիյէ պաչլամագ տըր։ Իչթէ Շիգակօտա նէչր օլունան Րէֆօրմ Էվէնիյի մէս՞էլէյի պու նօգթա ի նազարտան կէօրիյօր. «Րուսիա քէնտինին մէնֆա՛աթ ը սիյասիյէսի ճիհէթիյլէ տինի պիր վահիա օլմադա չալըշմագտա տըր։ Թարիխ ի ՛ալէմ քեաֆի պիր չահիտ օլտըզընտան իսպաթ էթմէքլիյէ հաճէթ եօգ տըր քի, տինի վէ պինա՛էն՛ալէյհ ախլագի պիր իթթիհատա թալիպ օլմագլըզ մա՛էթթէ՞էսիւֆ թէ՛ասիւպէ պա՛իա օլուր։ Գուրունը վիւսթա պու հէտէֆի ամալա փէրէսթիչ էթմիչ վէ 20նճի ՛ասր Րուսիասը տախի պու մէսլէքի թէրք էթմէքլիյի հէնուզ մուվաֆֆըգը քեար ը ՛ագիլ պուլմամըշ տըր։ Տիկէր թարաֆտան հէմ Րուսլար հէմ տէ Րումանիալըլար եէհուտիլէրին միւսապագա վէ միւրագապէյէրինտէն գօրգույօրլար։ Անլէր եէհուտիլէրին մէհարէթինտէն, զայրէթ վէ համիյէթինտէն վէ ֆիքր ի զայյուրանէլէրինտէն գօրգույօրլար։ Րուսլար պէլքի հիչ խապէրլէրի օլմայարագ, քէնտիլէրին եէհուտիլէրին մատունընտա օլարգլարընը պէօյլէճէ ի՛թիրաֆ էտիյօրլար։ Րուսիա հիւքիւմէթի տախի Րուս քէօյլիւլէրի իլէ Րուս թահիրլէրէ ՚աէրպէթ վէ միւսապագայա հէնուզ հազըրլանմամըշ սապիր չօճուգլար նազարընյլէ պագտըրընտան, եէհուտիլէրին պուրատա եա չուրատա իգամէթ էթմէյէրինի նէհի էթմէքտէ իսթիյինի սէօյլէմէքտէն ուԹանմայօր։ Պունա պինա՞էն, եէհուտիլէր ՛ալէյհինտէքի գավանին վէ նիզամաթ Րուս էքսէրիյէթի լէհինտէ միւտաֆա՛ա վէ հիմայէ ի միլլիյէյէ մախսուս գավանին ու նիզամաթ տըր։ Լաքին ֆարգ էթմէզ հէվի պիր տիր. անլէրին հէվիսի ճինայէթքեարանէ վէ զայր ի մէչրու՛ գանունլար օլուպ, հանալարընն էն մուգատտաէս հուգուգընը պայմալ էթմէքտէ տիրլէր։»

ԷՏԻՆՊՈՒՐԿ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍԸ
(Հ. Մ. Ալէն)
3.

ՅՈՒՆԻՍ 17յէ միւսաորՔ ձիւմ՚ա կիւնիւ, եպիսկոպոս կօր՝ միւլի հայաթըն Խրիսթիյանլաչըրըմասը իչիւն իճրա օլունան Թա՚լիմ ու Թէրպիյէ իչինին րափօրթընը գօնֆէրանսա ՚արզ էթտի։ Միւմախիլէյհ պու րափօրթը հէրքէսին Թահսինինի մուճիպ օլաճագ Թարղատա ՚արզ էթմիչ տիր։ Անըն իտտի՚ասընճա միսիօներ տա՚իրէ ի Թեպչիրիյէլերինտէ կէօրիւլէն Թէրաղգը էսէր վէ սէմերելերի «Խրիսթիյան Թա՚լիմ ու Թէրպիյէսինին մուգայէսէ գապուլ էթմէզ գըյմէթինտէն իլէրի կէլմէճտէ տիր։» Իչպու մէչհուր միւպահասաճընըն Հինտիսթանըն եէրլի ինճիլիլէրինէ 39 մատտելերի վէ Ուէսթմինըսթըր Իման Իգրարընը — Թա՚լիմ էթմէքլիյին համագաթընը իսպաթ ու իրա՚է էթմիչ տիր։ Սըր Էնտրիու Ֆրէյզըրըն խաթիմէ մագամընտաքի սէօզլերի՝ «Իչին հիչ պիր դըսմը Թէրք օլունմամալը տըր» քէլամընըն Թէքրարլայէ ալգըչլանմըչ տըր։ Տէյնի մուրախխասը վէր. Սթիվըն Թօմա Խրիսթիյան Իմանընըն խալիսանէ իգրարընըն լիւգում ու էհէմմիյէթինի Թ՚քիտ էյլէտի։ Միւմախիլէյհ եպիսկոպոսական միսիօներլէր իլէ Մկրտական միսիօներլէրինին իչտիրակընըն ՚ադիպ պիր միսալընը զիքր էթմիչ տիր։ Անլէր պիր քիմսէնին Թա՚լիմի իչինտէ պիրիպիրլէրինէ մուտ՚ավէնէթ էթտիլէր — Եպիսկոպոսականլար ղայրի բուհանի Թա՚լիմ ու Թէրպիյէսինի վէ Մկրտականլար տախի տինի Թա՚լիմ ու Թէրպիյէսինի տէրտ՚իհտէ էթտիլէր — վէ պունընն նէթիճէսինտէ օլ քիմսէ Հինտիսթանտա էն մէչհուր միւսթէչրիգ օլմուչ տըր։ Տր. Ր. Ս. Փինկ գօնֆէրանսա պիր չօճուղը խանէսինտէն ալարագ մէքթէպէ կէօնտէրմէքլիքտէն հազէր էթմէքլիք լազըմ կէլտիյինի պիլտիրմիչ տիր։ Միւմախիլէյհին նուԹգընըն մէճտաը «Յանէ խալգընըն լէքէսիզ հալտէ հըճդ էտինիզ,» տէն ՚իպարէթ իտի։ Մանչէսթըր մուրախխասը Փրօֆ. Սէյլըր՝ մէճլիսէ ՚իլմի Թէրպիյէյէ տա՚իր էսէրլերի սէնէտ վէ պուրհան ԹուԹուլան էն պէօյիւք պէրհայաթ միւ՚էլլիֆ տէյիւ Թագտիմ էտիլմիչ տիր։ Միւմախիլէյհին նուԹգը ղայէթ միւ՚էսսիր իտի։ Օ Խրիսթիյանլըղընն Զինլիլէրճէ մագպուլ օլմագ իչիւն ՚ադլա միւրաճա՚աթ էթմէսի լիւզումընը կէօսԹէրտիքտէն սոնրա ՚իլավէ էթմիչ տիր քի, ասըլ մէսէլէ քիլիսէնին Թէրպիյէ ի ՚ադիյէյի, Թէրպիյէ ի բուհանիյէ իլէ վէ պունլարընն հէր իքիսինի տախի Թէրպիյէ ի սընա՚իյէ իլէ Թէ՚լիֆ էթմէքլիյին հօլընը պիլմէսի տիր։ Նէպրասգա էյալէթինտէ Լինգընն չէհրինին մուրախխասը Ու. Ճէնինկզ Պրայընն մէճլիստէ իրատ ը նուԹգ էթմէք իւզրէ այաղա գալգընճա, ֆէվգ էլ ՚ատէ պիր մէ՚մուլ ու ինթիզար սիւքիւնէթի հասըլ օլտը։ Միւչարիւէյհ էլհէվմ Մ. Ամէրիգատա էն ա՚լա նաԹըգատա փէրտաղ ՚ատտ էտիլմէքտէ տիր, վէ պու միւնասէպէթլէ քէնտիսինին [illegible] հա՚իղ պուլունտըղը պու նամ ու չէօհրէթէ լայըգ օլտըղընը քեամիլլէն իսպաթ էթմիչ տիր։ Եէտի տագիգա իչինտէ Խրիսթիյան Թա՚լիմ ու Թէրպիյէսի նէ տէմէք օլտըղընը կիւզէլճէ իզահ էթմիչ տիր։ Միւչարիւէյհին իտտի՚ասընճա միսիօներլերին պուլունտըգլարը տա՚իրէ ի Թեպչիրիյէլերտէ Խրիսթիյան Թա՚լիմ ու Թէրպիյէսի (1) փէք ազ չէյէ մալ օլմագտա տըր, (2) պիլճիւմլէ ախլագի Թէրագգընըն էսասը տըր, վէ (3) պունըն տա տէյիւի չու տըր քի Խրիսթիյան՝ ՚ադլ ու հիքմէթ զիյասընտան եախօտ ՚իլմ ու մա՚րիֆէթ գուվվէթինտէն գօրգմագ։ Մր. Պրայընն կէօզլերի փարըլտատըղը հալտէ, «Սարը մուխթարա (Մօնկօլլարընն Թէֆէվվիւգիս) տան պահս էտիյօրլար։ Պէնիմ պիլտիյիմ եէկեատնէ սարը մուխթարա ալԹուն հըրս ու հավէսի տիր,» տէյիւ նիտա էթմիչ տիր։ Օ կիւն ագչամայընն պէրմիւ՚Թատ իւչ պէօյիւք միթինկ ՚ադտ օլունմըչ իսէ տէ, հէր քէսին նազար ը տիգգաթ վէ մէրագընըն ճէլպ օլունտըղը մէրքէզ Մր. Պրայընըն իրատ ը նուԹգ էտէճէյի սալօն իտի։ Հիչ պիր խաթիպ օլ մահալտէ էօյլէ ՚ազիմ պիր ճէմա՚աթա խիթապէն իրատ ը նուԹգ էթմէմիչ իտի։ Օլ կէնիչ սալօն տէօչէմէսինտէն Թա Թավանընա գատար խընճա խընճ տօլմուչ իտի, վէ Մր. Պրայըն մինպէրտէ իրատ ը քէլամա պաչլայընճա, հէր դավմա մէնտուպ ատէմլէր, հէր մէզհէպ՚վէ ՚ադիտէյէ մէնտուպ եպիսկոպոսլար վէ բուհպանլար, հէր սընճա մէնտուպ էրքէքլէր վէ գատընլար միւչարիւէյհին տուտագլարընտան ասըլա գալմըչլար տըր։ Միւչարիւէյհ քէլամա աղազլէ տէմիչ տիր քի, «Շախսէն պէն մալիք օլտըղըմ հէր չէյտէն տօլայը Խրիսթիյանլըղա մինէնթատար ըմ, վէ պէն պու տէյնիմի ասլա էտտէյմէմ։» Օ Լինգընըն սէօզլերինի իգթիպաս էտէրէք միւսԹէմի՚ուէնընա իթմամ օլունմամըչ պիր իչէ, տիւնեայը Ճհսուս Քրիստոսըն Թարաֆընա ճէլպ էթմէքլիյէ վագֆը նէճս էթմէյէրինի Թավսիյէ էթմիչ տիր։ Օ Խրիսթիյանլըղըն 12 մէյվէսինի կիւզէլճէ Թա՚տատ վէ Թա՚րիֆ էյլէմիչ տիր։ Պու մէյվէյէրի միւչարիւէյհ ղայէթ մահիրանէ պիր սուրէթտէ չէրհ ու իզահ վէ Ճհսուս Քրիստոսա Իպն Ուլլահ տէյիւ իման էթմէքլիյին էհէմմիյէթինի Թէ՚

քիա էթմիչ տիր։ Պիր կէօնէ մուհարրէրաթ եա-
խօտ մու'ճիզէ սէպէպիյէ տէյիլ, անճագ անտէն
հասըլ օլան սէմէրէլէր սէպէպիյէ տիր քի օլ ֆիքր
ու թէսաւվուր հէր քէսին գալպինի ճէլպ էթմիչ
տիր։ Շիմտիյէ գատար ինսան ափունեայը քէնտի-
նին զէվգ ու սէֆասընա եախօտ րիֆ'աթ վէ չան
հըրսընա ֆէտա էտէր իտի, էլեէվմ իսէ պու ֆիքր
ու թէսաւվուր մէյտանա չըգարագ ինսանը քէնտի
նէֆսինի ափունեանըն թէրագգըսը իչին ֆէտա
էթմէքլիյի մուգթէտիր գըլմագտա տըր։ Պուն-
լարըն ճիւմլէսի Ցիսուս Քրիստոսըն թէճէս-
սիւտիւ թէսաւվուրընը իսթիլզամ էտէր։ Մու-
հապպէթ պուընըն էն ա'լա մէյվէսի, վէ 'աֆվ
ու զուճֆրան մուհապպէթին էն ա'լա միգեասը, վէ
խըտմէթ պէօյիւքլիւյիւն էօչչիւսիւ տիր։» Խաթիպ
միւշարիւէյհ պիւրհանլարը պիրիպիրի իւզէրինէ նըզ-
տըգճա հէր քէսէ չու զանա'աթ հասըլ օլմըշ տըր
քի Խրիսթիյանլըզըն ճիհան տինի օլմագ խուսուսըն-
տաքի իտա'ասը միւսպէթ վէ միւսէլլէմ տիր։
Պուտհա մէշհէպի ափունեա հագգընտա «Տիւնեա
վարսըն հօգ օլսուն,» տէտիյի հալտէ Խրիսթիյան-
լըզ «Տիւնեա Սուլտանըն ճէլալը իլէ սուրէթփէզիր
օլսուն» տէյիւ պուլյուրմըշ տըր։

Ճիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ մէշգուլ'ը միւզաքէրէ
Խրիսթիյանլըզըն զայր ի Մէսիհի գավմտարա 'ալագա
վէ միւնասէպէթի իտի։ Ֆեաֆֆէ ի էֆ'ալ ու հա-
րաքեաթը պէտէնիյէնին մէնչէ'ի բուհ օլտրզընա
գանի' պուլունան տինլէրաէն պահս էաէնլէրին
ճիւմլէսի՝ Խրիսթիյանլըզըն բուհունն պագասընա
ինանան գապիւէլէր 'ինսինտէ նէ կիպի մա'նա վէ
էհէմմիյէթի հա'իզ պուլունաբզընը, եա'նի տէհչէթ
պիւյիւսիհինիւ գըրարագ անլէրի հուրրիյէթ վէ մէ-
սէրրէթ Յոբէլեանընտան 'իպարէթ օլան պիր հայաթա
իսխալ էթտիյինի իզահ ու պէյան էթմիչլէր տիր։
Զին մէշհէպլէրի մէ'էլէսինին զայէթլէ միչքիլ օլ-
տրզը իսպաթ ու իրա'է օլունմըշ տըր։ Պէչ պին սէ-
նէտէն պէրու 'իպատէթի էճատա ուսուլը սա'իր
պիւճիւմլէ թէպէտտիւլաթա տայանըպ պագը գալ-
մըշ տըր, վէ Խրիսթիյանլըզ պիր ատէմին օլ նէվ'
'իպատէթի թէրք էթմէսինի թալեպ էթմէքլէ, ա-
նըն քէնտի միլլէթինտէն մաթրուտ պիր քիմսէ
օլմասընը թալեպ էթմիչ օլուր։ Գօնֆէրանստա
հաղըր պուլունմըշ օլան պիր Զինլի էնթարի վէ
չէվար կիյինմիչ օլտրզը հալտէ Խրիսթիյանլըզը գա-
պուլ էտէն քիմսէլէրի ասըլ քէնտիլէրին լիսան վէ
էտէպիյաթլարընը թահսիլ վէ թէթէպպիւ'է սէվգ
էթմէք սուրէթիյլէ, Խրիսթիյանլըզըն կիթտիքճէ
մէ'ապի պիր տին օլմասը լիւզումընտան պահս էթմիչ
տիր։ Խաթիպլէր իսպաթ ու իրա'է էթմիչլէր տիր
քի, «Զին տինինին փէրիչան 'ալէմի' մէսթուր
պիր կիւնէչին միւնքէսիր զիյալարընա մա'-
րուզ գալմագտա տըր։ Պու կիւնէչ սէմավաթտա
եէնի պիր տէվէրան իճրա էթմէք իւզրէ քէմալը
չա'չա'ա իլէ թուլու' էթմէքտէ տիր։» Հինտ մէշ-
հէպլէրի մէվզու'ընըն պահս ու միւզաքէրէսինէ պաչ-
լանընճա Վեր. Տր. Ռ. Զաթըրճը նամընտաքի միւ-
թէրճեմ Հինտի՝ գոնֆէրանսա էյիճէ անլաթմըշ տըր
քի, քէֆարէթ թա'լիմինին զալիմանէ կէօսթէրի-
լիպ իզահ էտիլմէսիյէ Քրիստոսըն իչինէ նէ
գատար պէօյիւք զարար ու զիյանլար կէլի-
յօր, վէ միսիօներլէրին՝ թէրվիճինէ չալըշտըգլա-
րը տինին տէրուհի մա'նասը նէ օլտրզընը թագ
տիրէ մուգթէտիր պէյն գուվվէթինէ եախօտ
պատար ը պասիրէթէ մալիք օլմամալարը զա-
յէթ ֆէնա պիր մանի'է թէչքիլ էտիյօր։ Տիկէր պիր
խաթիպ միսիօներլէրէ՝ էհալինին մալիք իտիքլէրինի
զանն էթտիքլէրի ի'թիգատաթ իւզէրինէ տէյիլ,
անճագ էհալինին հայաթլարընտա պիլֆի'իլ պու-
տրգլարը ի'թիգատլար իւզէրինէ պինա ի էֆքէար
էթմէկէրինէ թավսիյէ էթմիչ տիր։ Օլ ազգամ 'ադա
օլունան պայլըճա միթինկտէ Լօրտ Պալֆուր իճ-
րա ի րիյասէթ էթմիչ, վէ Եօրգ Եպիսկոպոսը Տր.
Լանկ իրատը քէլամ էթմիչ տիր։ Միւշարիւէյհ
Խրիսթիյան ապվամըն զայրի մէսիհի միլլէթլէրէ օ-
լան վազիֆէսինտէն պահս էթմիչ տիր։ Միւշարի-
ւէյհ իւչ գա'իտէ վազ' էթմիչ տիր. (1) Խրիսթի-
յան պիր միլլէթին վազիֆէսի քէնտի մէնֆա'ա-
թընը տէյիլ, անճագ զայր ի մէսիհի միլլէթին խայր
ու մէնֆա'աթընը քէնտի մէսլէքինէ էասս իթթի-
խազ էթմէլի տիր։ (2) Պիր միլլէթէ մատտի մէ-
տէնիյէթին նիմէթլէրինի օլ միլլէթին ախլագի վէ
բուհանի գուվվէթլէրինի թագվիյէ վէ թահքիմ
էթմէքտէզին վէրմէքլիճ մուխաթարալը պիր մու'ա-
մէլէ տիր, վէ (3) Մէա'ուլիյէթլէրի նօգթա ի նազա-
րընտան Խրիսթիյան պիր գավմըն վազիֆէսի, տա-
խիլտէ Խրիսթիյան գա'իտէ վէ էտաալարընա պի'աթ
վէ իթա'աթընը իպգա վէ մուհաֆազա էթմէք տիր։

ՏԷՐՈՒՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՏՈՒ'Ա ՍԱ'Ա.ԹԼԱՐԸ

«Պէն նէ պիչարէ սաէմ իմ. պու էօլիմինն
ճէհէննէմէն պէնի քիմ խէլաս էտէճէք
տիր.» (Ի'օմ. 7. 24.)

ՔԵՄ'ԻՆԱԹՏԱ պիր միւճահիտէ, տա'իմի միւճա-
հիտէ մէվճուտ տըր։ 'Իլմին էսարընընն պի-
հաատ տա'իրէլէրինտէ ալընան եէնի առըմլարընն
իզահ էյէյիպ մէյտանա կէթիրտիքլէրի պիր չօգ գա-

նունլարտա վէ անլէրին թաթպիգինտէ միւճահէտէ, էվվէթ, միւճահէտէ գանունընըն քեա՞ինաթտա պէօյիւք պիր եէր թուրթուղընը թէ՞քիտ վէ թէ՞եիտ էյլէրլէր։ Պու միւճահէտէ գանունը եօգարըտա հավատա, աչաղըտա տէնիզլէրին էնկինինտէ, թօփրաղլարըն տէրուննինտէ, հայվանի վէ նէպաթի 'աէմլէրտէ հիւքմֆէրմա տըր, վէ հէր չէյ անա թապի' օլուր։ Օ՝ հայաթ միւճահէտէսի տիր։ Հայաթ ֆարգը սուրէթլէրտէ քէնտի մէվճուտիյէթի իչիւն զավզա էտէր։ Պիր հայաթ խալգ էթմէք, եախօտ պիր հայաթ վիւճուտէ կէթիրմէք իչիւն պիր հայաթ գուրպան էթմէք կէրէք իտիյի իւզէրինէ հիչ տիւչիւնմ՚իւչ մի սինիզ։ Եախօտ թա՝պիր ի ախէրլէ հայաթ հայաթտան հասըլ օլուր։ Մատտիյուն ֆէյլէսուֆլարըն վէ 'ալիմլէրին մատտէտէն հայաթ հասըլ էթմէք պաղընտաքի ճիւմլէ զայրէթլէրինտէն հալա միւսա՚իտ պիր նէթիճէ հասըլ օլմամըշ տըր։ Պու հայաթ միւճահէտէսինտէ քէնտի էն եէնի վէ էն գուվվէթլի չէքլինտէ հիւքմ էտէն եինէ հայաթ տըր։ Ասըլ պիզիմ ճէսէտիմիզտէ պիլէ միւճահէտէ վար տըր. պիր թարաֆտան լիւզումսըզ վէ ֆա՚իտէսիզ օլմուշ օլան հիւճրէլէրին էօլիւմիւ վէ օլ պիր թարաֆտան տահա զիյատէ հայաթլա թաչգընն վէ հայաթը թէճահտա զըլան հիւճրէլէրին նէչվ ու նէմա պուլմասը՝ պիւթիւն ճիհանտա վագը՚ օլան պու միւճահէտէնին քիւչիւք պիր թաավիրինի կէօսթէրիր։

Պու միւճահէտէ ախլագի 'ալէմտէ տէ ֆարգը պիր թարզտա իլէրի սիւրիւլիւր։ Հագիգի, էյի վէ կիւզել չէյլէր հայաթ տըրլար, վէ եալանա, քէօթիւյէ վէ չէրքինէ գարչը զավզա էտէրլէր։ Պու զավզայը տա՚իմա վէ ֆարգը սուրէթլէր թահթընտա կէօրիւրիւզ։ Զուլմ վէ մէրհամէթսիզլիյէ գարչը՝ միւսավաթ վէ ուխուվվէթինի հայըլմասը իչիւն էտիլէն զայրէթլէր, սէյ՚աթ վէ քէօթիւլիւյէ գարչը՝ հայաթլար գուրթարմագ վէ հագիգաթա զըլաղուզլամագ իչիւն թէչգիլաթլար վէ խայրխահանէ թէչէպսիւզլէր, աղրը վէ էլէմէ գարչը՝ թէսէլլի վէրմէք խուսուսընտաքի խօթէք վէ արզուլար, զըլըճ եէրինէ՝ գալէմին, գապա գուվվէթէ գարչը՝ 'իլմին, կիւնահա գարչը՝ ֆազիլէթին մուգավէմէթի։ Իչթէ պունլարըն ճիւմլէսի ախլագի 'ալէմտէ հիւքմ սիւրէն միւճահէտէնին սուրէթլէրի տիրլէր։ Պու գատար քիւիսէլէր վէ անլէրին մէ՚մուրլարը, պու գատար միւ՚էսէսաթ ը 'իլմիյէ վէ անլէրտէ եօրուլմագ պիլմէզճէսինէ չալըշանլար պաչգա պիր չէյ իչիւն տէյիլ, իլա հագիգաթ տա՚վասընը միւտաֆա՚ա էթմէք իչիւն չալըշըրլար։ Պիննէֆս խըրիսթիյանլըգ հագիգաթ տինի մագամընտա, պու պէօյիւք մագսէտ իչիւն տուրուբ վէ իլ էլ էպէտ տուրաճագ տըր։ Պու հագիգաթ գայասընա չարփըլան հէր եալան տալղասը իլ էլ էպէտ վարլա վարլա օլաճագ տըր։ Քէզալիք պու տիւնեայա հայաթ պախչ էտէճէք, անըն նէչվ ու նէմասընա մէտտար օլաճագ վէ անա հիւսն վէ ահինք վէրէճէք օլան էյիլիք տախի պու միւճահէտէտէ մաղլուպ տիւչմէյէճէք տիր։ Էկէր էյինին մաղլուպ տիւչմէճէյինէ, վէ ֆէնանըն հիւքմ սիւրէճէյինէ տա՚իր պիրազ չիւպհէ էտէճէք օլսադ, օլ վագըթ տիւնեատա էյինին էլինի թագվիյէյէ վասըթա օլան ճիւմլէ մի՚էսէսաթը եէր իլէ եէքսան էթմէք կէրէք տիր։ Վէ պիզիմ բուհլարըմըզդա քէմալ ը թէ՞քիտլէ սէօյլէյէն կիւզէլլիք, էվվէթ, չէրքինէ գարչը նիհայէթ զալիպ կէլէճէք տիր։ Պու կիւզել տիւնեատա կիւզել բուհար նիհայէթ հիւսն Ալլահընա 'իպատէթ էտէճէքլէր տիր։ Էվվէթ. ախլագի 'ալէմին միւճահէհտէսի տախի զալէպէ իլէ թաճլանաճագ տըր։ Իչթէ միւ՚մինին գալպինին արզուսը վէ բուհընըն հասըէթի պու տըր։

Լաքին 'ասրլարճա էվվէլ 'ազիզ Պօղոս քէնտի բուհընըն տէրի՚նլէրինտէն, «Պէն նէ՞ պիչարէ ատէմ իմ. պու էօլիւմիւն ճէսէտինտէն պէնի քի՞մ խլէսա էտէճէք տիր,» տէյիւ նիտա էտէրէք պանա բուհի տէրուննի սա՚իր պիր միւճահէտէ հազըրնտա սէօյլէյօր։ Պէն տախի 'ասրլարճա սօնրա 'ազիզ Պօղոսըն տէտիյի 'այնի միւճահէտէյի 'այնի տէրէճէտէ վէ պէլքի տահա չէտիտ օլարադ գալպիմտէ հիսս էտէյօրըմ։ Պիր թարաֆտան ճէսէտիմ վէ անըն մէրհզ հէվէսլէրի, տիկէր թարաֆտան բուհըմ վէ անըն եօգարըյա տօղրու ուչմալարը, պիր թարաֆտան Ալլահըն էմրլերի, տիկէր թարաֆտան չէրբին իղվալարը. պիր թարաֆտան սէմավի մահզուզիյէթ հասրէթի, օլպիր թարաֆտան տինի մէյլլէր, պիր թարաֆտան մամօնա, օլպիր թարաֆտան Ալլահ. իչթէ տէրուննի միւճահէտէսինի իքի օրտուլարը վէ անլէր տա՚իմա պիրիպիրինէ զըտտա վէ 'աքսի ճիհէթլէրէ տօղրու հարէքէթ էտէրլ էր։ Էօլմէզ պիր ճանըմ վար քի, էպէտի թէհասսիւրաթլէ էօլիւմսիւզ տիր, վէ էօլիւմլիւ ճէսէտիմ անա գարչը միւճահէտէ էտէր։ Լաքին պու միւճահէտէտէն նէ գատար տախի միւզթարիպ օլսամ, գալպիմ հէր նէ գատար տախի մուհարէպէ մէյտան օլմուշ օլսա, վէ բէսուլ կիպի «Պէն նէ՞ պիչարէ ատէմ իմ» տէյիւ ֆիղան էյլէմէյէ մէճպուր տախի օլսամ, եինէ զալէպէյէ իւմիտվար իմ, վէ եինէ հագիգիյէ, էյիյէ վէ կիւզէլէ թահիրնըրըմ, եինէ պիւթիւն ճանըմ իլէ օլ պինիհայէ վէ ճէլիլ իտէալա տօղրու թէմայիւլ էտէրիմ։ Նայր, խայր,

Ուրիսթիյան գարնատալար, քեամիլ պիր 'էօմր կէչիրյօրսընըզ աէյիւ ալտանարագ, օլ միւճահէտէ սիզին գալպէրինիզտէ խոթամ պուլմըշ, արթըզ կիւնահ իշլէյէմէզսինիզ, սիզին իչիւն մըւթէֆիհմ պուլունմագ ղայր ի գապիլ տիր, տէյիւ զանն էթտիյինիզտէ հանըլըրսընըզ։ Օլ չէյ՝ պու կէչիճի տիւնևա իչիւն տէյիլ տիր։ Էկէր պու միւճահէտէ սիզտէ ազ ևա չօգ գուվվէթլէ սիզին բուհլարընըզտա տէվամ էթմէյօր իսէ, օ էյի 'ալամէթ տէյիլ տիր. սագընընըզ. Թէճրիպէ էտիճի սիզի խօտփէսէնտի վէ չախսի սալահ աղըյլէ Թուրթմուշ օլմասընն։ Պու քէտէր տէրէսինտէ հօլճըլըգ էթտիյինիզ էանատէ օլ միւճահէտէ սիզին իլէ օլաճագ, լաքին զալէպէ իւմիտի, բուհանի մահզուզիյէթլէրին մէնզարէ ի պա'իտէսի, Սլլահ բիզասընըն սէտասը վէ էօլիւմիւ ճէսէտա իւզէրինէ բուհուն հիւքմ սիւրմէսի, սիզէ մուճիպ ի Թէչվիգ օլաճադլար, վէ սիզ զալէպէ Թաճընը ալմագ իւմիտինին պա'իս օլտըղը մէս'ուտիյէթլէ քէսպ ի գուվվէթ էտէճէք սինիզ։

Էյ Ցիսուս, աէնին Թէչվիգամիզ սէտանա, գապրըմըն քէնարընտա խոթամ պուլաճագ օլան պու տախիլի միւճահէտէմտէ միւհիթաճ օլտըղըմ գատար հիչ պիր չէյտէ միւհիթաճ տէյիլ իմ։ Պու միւճահէտէտէ Սէնին էօրնէյինէ իմթիսալա՝ պաշգա հէր չէյտէ օլտըղընտան զիյատէ իհթիյաճ հիսա էտէրիմ։ Զիրա սէն տախի տիւնևատա չէրրէ գարշը միւճահէտէ էյլէտին, վէ նիհայէթ միւճրիմլէրին խաչը իւզէրինտէ, տիւնևանընն 'ալիմլէրի վէ 'արիֆլէրի Թարաֆընտան անլաչըլմամըշ պիր սըրր օլարագ, չէրրէ զալիպ օլտըն։ Էյ զալիպ Խէլասքեար, պանա ճէսաբէթ իհսան էյլէ քի, հէր նէ գատար բէսուլ կիպի «Պէն նէ պիչարէ ատէմ իմ» տէյիւ ֆէրեատ էյլէսէմ տէ, ևինէ խաչընա տօղրու Գողգոթանըն սարփ հօլլարընտան հօգարը չըգասյըմ, վէ սէն քի, ձէսաբէթլէնինիզ, պէն տիւնևասյա զալիպ կէլտիմ, տէմիչ սին, պէնիմ զալէպէ համալարըմը սանա Թէրֆի' գըլայըմ։ ՏՈՒ'ԱՓԵԱՐ

—.—

ՎԱՃԻՃԷԼԷՐԻՆ ԻՃՐԱՍԸՆԸ ԹԷ"ԽԻՐ ԷԹՄԷՔԼԻՔ ԿԻՒՆԱՀ ՏԸՐ

Թ"էխիր էտիլմիչ վազիֆելէր էքսէրիա իհմալ էտիլմիչ վազիֆելէր տիր։ Վազիֆելէր նէ գատար պիրի պիրլէրի իւզէրինէ հըղըլըրլար իսէ, անլէրին իճրասը օ գատար միւչքիլլէյիր։ Պիզ հաֆԹալարճա այլարճա միւտաէթտէն պէրու իճրա օլունմայարագ գալմըշ օլան վազիֆէլէրիմիզ օլտըղընը գապուլ էտիյօր իսէք, հայաԹըմըզըն ԹէրԹիպ ու փլանընտա պիր խաթա պուլունտըղընը ի'Թիրաֆ էթմիչ օլուրըզ։ Պէլքի պիւԹիւն կիւճլիւիւմիւզ՝ պու կիւն իճրասը իւզէրիմիզէ ֆարզ օլան վազիֆելէրի իճրա էթմէմէքլիյիմիզ տիր։ Պու տա իքի կիւնահտան, եա'նի վազԹըմըզընն պիր գըսմընը սու'ի խաթի'մալ էթմէքլիյիմիզտէն վէ վազԹըմըզընն պիր գըսմընը տախի զայ՝ էթմէքլիյիմիզտէն նէչ"էթ էտիյօր։ Իւզէրիմիզի էյի ինԹիխապ էթտիքտէն սօնրա պիւԹիւն նազար ը տիգգաթըմըզը անա հասր էթմէքլիք՝ վազիֆելէրիմիզին Թըղըլմասընա մանի' օլուր։ Զօգտան իճրա օլունաճագ օլան վազիֆելէրին եիւքիւ ալԹընտա սէնտէլէմէյէ հիչ պիր քիմսէնին հագգը եօգ տըր։

ՓԷՆՆԻՅԱԹ

«ՀԱՑՈՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ»Ը

Գարիյունըմըզա զազէԹամըզըն «Ֆէննիյաթ» տա"իրէսի միւ"էլլիֆի Միքայէլ էֆ. Մինասեանը Թասվիրիյէ կէօրմէյէ պիր ֆուրսաթ վէրմէք իւզրէ, քէնտի միւֆիտա պէնտէլերինէ մախսուս սիւԹիւնլերի պու տէֆ'ա քէնտի Թասվիրինէ վէ Միացեալ ԸնկերուԹիւնըն ֆա'ալիյէթինտէն պահիս ճալիպ ի տիգգաթ պիր պէնտէ Թախսիս էտիյօրըզ։ Շիւպհէսիզ գարիյունըմըզ տէրճաթըր էտէրլէր քի Մինասեան էֆ. Միացեալ ԸնկերուԹիւնըն էրզրում տա"իրէսինտէքի մէքԹէպլէրինին 'ումումի միւտիրի տիր։ Միւմաիլէյհ էֆէնտինին իճրա էթմէքտէ օլտըղը իչ էրմէնլէր արասընտա եէնի պիր ճինս Թա'լիմ սիսթէմի մէյտանա կէթիրմէյէ մուհիմմ պիր վասըԹա օլաճաղընա իւմիտվար իզ։

Մ՝ե՛ղ Աւեթ.

ՎաԹան ը 'Օսմանլինին էրմէնի էվլատլարը պու Թէգաատիւմ վէ Թէճէտտիւտ կիւնլէրինէ 'իլմ ու 'իրֆան հասրէթիյլէ սուշան օլարագ կէօզլէրինի «Հայոց Միացեալ ԸնկերուԹիւն»ընա տիքմէքտէ տիրլէր։ 30 սէնէտէն պէրու տէվամ էտէն Թ'ատի, գան, գըԹալ վէ խարապաԹտան կիւճ պէյա աղատէ ի սէր էտէն էրմէնի միլլէԹի քէնտի խարապ օլմուշ օճաղընը վէ պէյԹինի եէնիտէն պինա էթմէք իչիւն ինսան իգԹիտարընըն մաֆէվգինտէ պիր ղայրէթ պէղլ էթմէքտէ տիր։ Միլլէթ եէնի իւմիտլէր, վէ եէնի իման իլէ օ տիւնքի խարապալարըն գըսմլարընը պիր արայա կէԹիրիպ քէնտի իչիւն պիր եէնի ՊէյԹ ինչա՝ էթմէք հասրէթինտէ տիր. էօյլէ պիր էվ քի օնա արթըզ խարապէյէթ եագլաշամասըն, սէյլէր օճը սարսմասըն, ֆուրԹունա անը Թէհտիտ էթմէքսին, վէ գան նէհրլէրի անըն դափուլարընա չարփմասըն։ Էրմէնի քէօյլիւ նուր

Մ· ՄԻՆԱՍԵԱՆ ԷՖ·

խթէր ։ Ո նուր իւէ վաթանըն պէրրագ սէմավա-թը ալթընտա սուլյունը , թօփրաղընը ժանսուլտար զրլաճագ, թարլալարընտա աղըր աղըր հարէքէթ է-տէն սապանը տահա զիյատէ սէմէրէյտար օլմագ իչիւն զրա՛աթընա եարտմ էտէճէք, վէ քէնտի գափուսըն-տա տէհչէթ վէ էօլիւմ սաչան գահթ էպէտէն ֆիրար էտէճէք ։ Վաթանըն էրմէնի էվլատլարը էթմէք տէյիլ , տահա զիյատէ թա՛լիմ ու թէրպիյէ վէ մէքթէպ տէյիւ նիտա էթմէքտէ տիրլէր ։ Էյի էօյ-րէնմիչ տիրլէր քի պիրիճիք մէլճա՛ըմըզ մէքթէպ օլուպ՝ անընլա էլէմլէրտէն ազատ օլաճաղըզ , ա-նընլա 'էօմրիւմիւզիւ նիզամա սօգուպ էմէքլէրի-միզին սէմէրէլէրինէ նա՛իլ օլաճաղըզ վէ զարպըն մէտէնիյէթի մէնզիլլէրինէ եէթիչէճէյիզ ։

Իչթէ «Հայոց Միացեալ Ընկերութիւն» թամմ էրմէնի միլլէթի կիպի պիր միւչէրրէֆ մազիտէն սօնրա , պիր էյամ զէնճիրպէնտ զալտը , վէ չիմտի էսարէթ պաղլարընը գըրըպ եէնի պիր զայրէթ իլէ մէյտան ը ֆա՛ալիյէթէ էնմիչ վէ միլլէթէ գարչը պօրճլու պուլունտուղը վէզա՛իֆ ի մուգատտէսէսի-նի իճրայա ամատէ պուլունմագտա տըր։ Պու իհնա օլուննմըչ Միացեալ հալը հազըրըն մուդթազիյա-թընը վէ միլքին ահվալընը նազար ը թէտգիգատէն կէչիրմիչ օլուպ՝ քէնտինէ եէկէտանէ նիչանկետ տէյիւ վիլայաթի էրմէնիլէրի արասընտա 'ամէլի վէ զըրա՛աթա տա՛իր պիր թա՛լիմ թա՛միմ էթմէյի , կէրէք էրմէնի չօճուղա վէ կէրէք քէօյլիւյէ վա-թանըն թօփրաղընը սէվմէք վէ օնու քէնտի մատ-տի վէ մանէվի թէգատտիւմիւնէ խատիմ էթմէյի էօյրէթմէյի ինթիխապ էթմիչ տիր ։ Պու մադսէտէ միւթէխասսիսլէրին 'արիզ ու 'ամիգ թէտգիգինէ պինա՛էն իճապէթ էթմիչ տիր ։ Վէ պու դըսա միւտաէթաէ ճէմա՛աթըն անա տօղրու կէօսթէր-տիյի հիւան ի դապուլ Միացեալըն տօղրու պիր մագսէտ ինթիխապ էթմիչ իտիյինէ պիր տէլիլ ի քեաֆի տիր ։

Ամմա ա՛լա պիր մագսէտ ինթիխապ էթմէք քեաֆի օլմայըպ օնու լայըգյլա մէվզը՛ ի իճրայա գօյմագ տահի էլզէմ տիր ։ Էրմէնիսթան վէ կի-լիկիանըն ֆարգը մէրքէզլէրինտէն Միացեալըն մէրքէզ ի իտարէսինէ էտիլէն միւրաճա՛աթլար Մի-ացեալըն տէր՛իւհտէ էթտիյի իչէ նէ տէրէճէ իտթէք վար իտիյինի աչըգ կէօսթէրիյօրլար ։ Շիրքէթին էլէ կէչիրտիյի բահօրթլար կէօսթէրիյօրլար քի պիր չօգ վիլայէթլէրտէ պինլէրճէ էրմէնիլէր մէքթէպ-տէն մահրում վէ զուլմէթ ի ճէհալէթտէ մաղրուգ ոըրլար ։ Թօփրագ վէ սիւրիւլէր , թարլա թագըմ հէվսի տէ տահա հալը իպթիտա՛իսինտէ պուլունմագտա տըր ։ Էրմէնի քէօյլիւ զըրա՛աթ վէ սիւրիւ-ճիւլիւյէ տա՛իր էն 'ատի մա՛լիւմաթտան պիլէ մահրում օլարագ թապի՛աթըն զանա՛իմ ու խէզա՛ի-նինտէն իսթիֆատէ էտէմէյօր ։

Ճէմա՛աթըն Միացեալա էթտիյի եարտմ նիս-պէթինտէ Միացեալ տա էրմէնի քէօյլիւյէ էլ ու-զաթմագտա տըր ։ Շիմտի Միացեալ Ընկերութիւ-նըն 5,052 թալէպէլերի պուլունան 55 մէքթէպի վար ։ Կիլիկիա էյթամխանէլէրինտէն Ղսինին 719 եէթիմլէրինին 'իլմ ու սէնա՛աթտա փէրվէրտէ է-տիլմէսի իչինի տէր՛իւհտէ էթմիչ տիր ։ Միացեալըն պու սէնէ վարիտաթը 4,228 վէ մէսարիֆաթը 3,695 Օսմ. լիրասը օլմուշ տըր ։ Մէքթէպլէրտէն պիր զըսմընըն մէքթէպ միւտաէթինին իպթիտասընտան էփէյի սօնրա աչըլտըղը սէպէպտէն 533 լիրա զա-տար պիր ֆարգ օլմուշ իսէ տէ , պու նիսպէթլէ սէնէվի մէսարիֆաթ 4,551 Օսմ. լիրասը օլաճագ տըր ։ Շիրքէթին 2,500 լիրա զատար սէրմայէսի վար ։ Միացեալ մէքթէպլէրինտէ իճրա ի մէ՛մու-րիյէթ ետէն մու՛ալիմ , մու՛ալիմէ վէ մէ՛մուրլա-րըն 'ատէտի 195 տիր ։ Մէքթէպլէր , Մուշ , Սա-սուն , Էրզրում , Տէրսիմ վէ Կիլիկիա տա՛իրէլէ-րինտէ աչըլմըչ տըրլար ։

Էրզրում տա՛իրէսինին 'ուսմուտի միւտիրի Ա-մէրիգան տար իւլ ֆինունլարընտան մէ՛զուն վէ

ասարը գալէմիչէսիյէ մա՛րուֆ Միքայէլ էֆ. Մի-նասեան տըր։ Մու՛ավինի իսէ 8 աչնէտէն պէրու միւճէրրէպ. մուգթէտիր պիր չիֆթճի տիր։ Մու-հիմմ քէօյլէրտէ մէքթէպլէրէ եադըն ուֆագ պաղ-չէլէր թա՛ռին օլուննուպ՝ չիրքէթ թէճրիւպէլէր իճ-րասընա թէսհիլաթ իչիւն թօխում վէ ալաթ ու էտէվաթ թէտարիք էթմէքտէ տիր։ Պու եադ միւտաէթինտէ Միացեալ մու՛ալլիմլէրինէ ուսուլը թա՛լիմ վէ 'ուլումը զըրա՛իյէ թա՛լիմ էթմէք իւզ-րէ էրզրումտա պիր տար իւլ մու՛ալլիմուն քիւ-չատ օլուննմըշ տըր։ Կէլէճէք աչնէտէն ի՛թիպարէն Միացեալ Սանտասրեան Մէքթէպի իւլէ միւշթէրի-քէն 'իլմ ի զըրա՛աթա մախսուս պիր տար իւլ մու՛ալլիմուն աչաճագ տըր։ Իչպու մէքթէպտէ գը-չըն նազարիսի, վէ եադըն, միւնասիպ պիր վանք չիֆթլիկինտէ 'ամէլիսի թա՛լիմ օլուննաճագ տըր։ Միացեալ Ընկերութիւն Սղերդ, Մուֆարղին, Տէն, Հազրօ վէ Ֆիւրտճէ սէօյլէյէն էրմէնիլէր պուլուս նան տիկէր սէմթլէրտէ մէքթէպլէր աչմաղա պաչ-լամըշ տըր։ Պու սէմթլէրտէ 25,000 գատար էրմէ-նիլէր անա լիսանլարընը պիլմէտիքլէրինտէն քէնտի միւլի խուսուսիյէթլէրինի վէ հաթթա մէվճուտիյէթ-լէրինի ղայէ էթմէք թէհլիքէսինտէ տիրլեր։

Կիլիկիա տա՛իրէսի սօն միւ'էլլէմ վազը'անըն մէյտանա կէթիրտիյի խարապիյէթ նէթիճէսի օլա-րագ Միացեալա խուսուսի պիր մէրքէզ տէյիւ ին-թիխապ օլուննմըշ տըր։ Մէղքիւր տա՛իրէնին 'ու-մումի միւտիրի Միքայէլ էֆ. Նաթանեան տըր։ Միւմաիլէյհ էֆէնտի Նանսի տար իւլ ֆիւնուընը-տան մէ՛զուն օլուպ Մշկ վէ սա՛իր ղազէթալար-տա եազտըղը պէնտալէրիլէ մա՛րուֆ տըր։

Միացեալ մագսէտինի էյի իճրա էթմէք իչիւն խուսուսի սուրէթտէ հազըրլանմըշ մու՛ալլիմլէրէ միւհիթաճ օլտըղընտան, ճէմա՛աթըն թէվէճճիւհիւ-նէ խսթինատէն կիլիկիա տա՛իրէսինտէ տէ զըրա-'աթա մախսուս պիր տար իւլ մու՛ալլիմուն թէ՛սիս էթմէք վէ անը խուսուսի պիր թէճրիւպէ չիֆթ-լիկի իւլէ տէ թէճհիզ էթմէք տիւչիւնմէքտէ տիր։ Պու անլայըշ իւլէ վէրիլէն թա՛լիմին նէթիճէսի տէ չիւպհէ եօգ տըր քի, ա՛լա թօխում, հայվանաթ, վէ իհթիյաճաթ ը զըրա՛իյէյ միւնասիպ միւքէմմէլ ալաթ ու էտէվաթ թէտարիք էթմէք օլաճագ տըր։

Միացեալըն ֆա՛ալիյէթինէն սուրէթ ի մունթա-զամէտէ կէթմէսի իչիւն իսթանպօլտա մէրքէզի պիր իտարէ Մէճլիսի թէչքիլ օլուննմըշ տըր։ Իչ-պու մէրքէզի իտարէ չու՛պէլէրտէն վէ անլէրին թա՛լիմի վէ սա՛իր ահվալընատան տա՛իմա բաիօրթ-լար ալըր։ Մէքթէպլէր խուսուսի տիգգաթ թահ-թընտա պուլունըպ արատա պիր հիսսէ վէ թա-փօրթլար ալընըր վէ մէրքէզտէ սաղլանըլըր։ Պա՛-զը մա՛րուֆ միւթէխասսիսլէր թա՛լիմի մէա՛էլէլէր վէ միւնասիպ տէրս քիթապլարը ինթիխապը էմ-րինտէ Իտարէ Մէճլիսի իւլէ իչտաչըզ եաէրլէր։

Միացեալ Ընկերութիւն իպթիտա՛ի վէ զը-րա՛աթա տա՛իր թա՛լիմ նէչր էթմէքլէ պէրապէր, քէնտի 'մէմուրլարընա գօնչու միւլէթլէրլէ խօչ կէ-չինմէք, վէ միւքին հէր ճիհէթլէ թէրճի՛ինէ էզ ճան ու տիլ չալըչմադ խուսուսընտա տա՛իմա թա՛-լիմաթ վէրմէքտէ պուլունմըշ տըր։ Մէքթէպլէրտէ անա լիսան իւլէ պէրապէր հիւքիւմէթի լիսանը տա-խի էօյրէտիլիպ գօնչու միւլէթլէրին չօճուգլարը տախի մուհապպէթլէ մէքթէպլէրէ գապուլ օլուն-մագտա տըրլար։ Միացեալըն միւտիրլէրի վէ մ'-մուրլարը մահալլի վալիլէր վէ հիւքիւմէթ մ'մու-րիյինի իւլէ տօսթանէ 'ալագատա տըրլար։

Միացեալըն պու իքի սէնէլիք ֆա'ալիյէթի միւս-թագպէլ միւյէսսիրլիյինէ պիր թէ՛էմինաթ տըր։ Սմմա եինէ տէ չիրքէթին իչտաչը վէ գուվվէթի էրմէնի միւլէթի տիր։ Ճէմա'աթըն ֆէտագաեարանէ վէ ճէօմէրտ մու՛ավէնէթի օլմագսըզընը Միացեալն պաչլատըղը պու կիւզել իշ պօզուլըպ պօչա չըգա-պիլիր։ Հէր պիր էրմէնի, հէր եէրտէ, նէ սընֆա տա՛ա՛իտ օլսա, ղէնկինճ'ա ֆագիր, 'ալիմ եա ճահիլ, մէզհէպի վէ փօլօթիքի նէ՛ դանըշա տա մալիք օ-սա, Միացեալ Ընկերութիւն իւլէ պիրլեչէ պիլիր վէ պիրլեչմէլի տիր տախի։ Հէր պիր էրմէնի թարա-ֆընտան այտա պիր մըգտար վէրիլի, նէ գատար տա ազ օլուր իսէ օլսուն, իչթիրաք էտէնլէր 10,000 լէրճէ օլուր իսէ, չիրքէթ մատտի ճիհէթի թէ՛-մին էթմիչ օլարագ իշպու միւլի թա՛լիմ իչինէ պէօ-յիւք գուվվէթի վէրէպիլէճէք տիր։ Միւլի, 'այնի ճինատէն վէ նէվտէն պիր թա՛լիմ մէյտանա կէթիր-մէյէ պիւթիւն էրմէնիլէրէ պիր եիւրէք, պիր բուհ, պիր իտեալ վէրմէյէ տօղրու 'ուսումի պիր մէյլ վէ ճէհտ վար տըր։ Վէ պու 'ալի մագսէտին հուսուլի իչիւն հէրքէս կէօզլէրինի Միացեալ Ըն-կերութիւնա տիքմիչ տիր։ Իմտի Միացեալ իսէ վաթանըն էրմէնի էվլատլարընըն սէտասընա պիր եանգօ օլարագ պիւթիւն էրմէնի միւլէթինէ տօղ-րու նիտա էթմէքտէ տիր։ Պուլուրունըզ։

Միացեալըն տա'վէթի միւլի իթթիհատ վէ մու-հապպէթ մէյտանա կէթիրմէք օլուպ, փէրաքէնտէ, մէթրուք վէ սայքի էճնէպիւէչմիչ էրմէնիլէրի թա'-լիմին 'աղիզ մէզպահը էթրաֆընտա ճէմ' էթմէք տիր։ Իչթէ օրատա, օ մէզպահընն սայէսինտէն եէ-նի էրմէնիլիք տօղաճագ. էօյլէ պիր էրմէնիլիք քի տախիլի նիզա'լարտան նէճքրէթ էտէճէք, մուխա-լէֆէթի օրթատան գալտըրաճագ, խայալի խիւրա-

լարտան վազ կէչիպ 'ամէնի օլաճագ . վէ օ թօփլանմըշ , չալըշգան վէ սուլհփերվէր ևէնի էր-մէնիլիք վալիտէ վաթանըն թաչընա , թօփրազընա սարըլըպ՝ թապի'աթըն գօյնուենտաքի խազինէներէրի իտարէճի վէ չալըշգան էլևէրիյլէ միևի սօֆրանըն իւզէրինաէ ճիւմլէմիզին կէօնէնմէսի իչիւն թէհլիյէ վէ թագաիմ էտէճէք տիր :

Էյ կէչմիշ գանլը կիւնլէրտէ 'այնի գան վաֆ-թիզինտէն կէչէն էրմէնի միլէթտաչլար , էրմէնի ճէմա'աթընըն խլասը պու եէնի ուսուլ իւզրէ վէրիլմիշ ճիտտի վէ միւֆիտ թա'լիմ ու թէրպիյէ իլէ միւմքին տիր : Պու պիլգի վէ ույանըգլըդ կիւն-լէրինտէ հէր պիր էրմէնի իչիւն միլէթինէ պօրճ-լու օլտըղը վազիֆէլէրինի իճրա էթմէյէ կիւզել վէ 'ալի պիր ֆուրսաթ կելմիշ տիր : Պու ֆուր-սաթտան իսթիֆատէ էտէրէք էրմէնիլէրին եէկտա-նէ թա'լիմի չէրքէթինէ , «Հայոց Միացեալ Ընկե-րութիւն»ա իլթիրաք էտէլիմ :

ՑՈՎՀ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ

—.—

Պէյ Նէհատ . Ղազէթամըզ «Ճէննիյաթ տա'իրէ-սինին միւ'էլիֆի Մէքայէլ էֆ. Մինասեանըն Օր. Սաթենիկ Կարապետեան իլէ 'ագտ ը իզտիվաճը Յունիս 27տէ էրզրումտա իճրա օլունմըշ տըր , Նիքահ այինինի Վեր. Ե. Սինանեան իճրա էտիպ ֆամիլեա թէ՛սիսինին էհէմմիյէթի հագդընտա ի-րատ ը քէլամ էյլէմիշ տիր : Հէմ տախի Միաց. Ըն-կերութիւնըն էրզրում չու'պէսի Բեռաթիլի Ար-սէն Աւետիքեան էֆ. տախի պիր նուէթգ իրատ է-տէրէք Մինասեան էֆէնտինին միլէթիմիզէ իֆտ էթտիյի խըտէմաթը ֆէննիյէ վէ էտէպիյէ վէ Մի-ացեալըն էրզրում չու'պէսինին 20տէն զիյատէ մէքթէպլերինին 'ուսումի նազըրը սըֆէթիյլէ իֆտ էթտիյի մուհիմմ խըտէմաթը քէմալը թագտիր վէ սիմայիշ իլէ եատ էթմիշ օլաըղը կիպի , Միացեա-լըն իտարէ մէճլիսինին էրզրում չու'պէսի տախի Մինասեան էֆ.նին թահթը նազարէթինտէ պու-լունան մու'ալիմլեր վէ 2,000ի միւթէճավիզ թա-լէպլեր նամընա թէպրիքեաթտա պուլունմըշ տըր : Տա'վէթիլէր արասընտա էրզրում միսիոների մա'-ֆամիլեա , Սանասարեան միւտիրի վէ մու'ալի-մունը , էրզրում Ազգապետի , Ամէրիգան գըզլար մէքթէպի մու'ալիմէլերի , Միացեալըն էրզրում չու'պէսինին մուրախխասլարը հազըր պուլունմըշ-լար տըր : Պու միւնասէպէթ ի սարրէ իլէ զաղէ-թամըզ հէյ'էթ ի իտարէսի տախի եէնի կէլին կիւ-վէյիյէ թէպրիքեաթը սամիմանէսինի պէյան վէ թուլը էյնամ իլէ մու'ամմէր վէ մէա'ուտ օլմալա-րընը թէմէննի էտէր :

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

ՍԻՒԹ ՎԷ ՎԱԼԻՏԷՅՆԷ ՊԱ'ԶԸ ԻՍԹԱՐԱԹ

(Տօք. Գ. Թէֆեան)

2 .

Պու հալտէ ճէննապ ը Հադդըն հէնուզ տօղմուշ մա'սումլար իչիւն թապի'աթտա թէտարիք էթտիյի էն միւքէմմմել , էն նէֆիս , էն մուղազզի վէ օլ նազիք մի'տէյէ էն միւսա'իտ թա'ամ սիւթ օլտուղ-ճա , մա'սումըն սինինի միւսա'իտ հալէ կէլէնէ գա-տար անճագ պու թապի'ի թա'ամ իլէ պէպէնիւ-մէլի տիր , վէ անը վէրմէքտաէ թէմիզլիք գավա'ի-տինէ զայէթլէ տիգդաթ էտիլմէլի տիր :

Անա սիւտիւնիւ թագլիտ էտէպիլմէք իչիւն , թէրքիպաթճա նիսպէթէն օնա էն հազդն ինէք սիւտիւ օլտըղճա , պա'զը քիմսէլէրին հանա հանա քէչի սիւտիւ արամալարընա հիչ հաճէթ հօգ տըր . չօճուգ հէտի սէքիզ այլըգ օլմագտըղ խուսուսի սէ-պէպլէրտէն նաչի սիւտտէն քէմմէք իճապ էտէր իսէ , անըն մի'տէսի պաչգա թա'ամլարը հազմ էթմէ-յէ հազըր օլմատըղընտան անա սիւտիւնիւ թագլիտ էթմէք իչիւն ինէք սիւտիւնիւ մըգտարը քեաֆի (չօճուղըն սինինինէ կէօրէ) գայնար սու իլէ գարըչ-տըրըպ պիր չայ գաչըղը տա չէքէր 'իլավէ էտէրէք վէրիլմէլի տիր : Մուգայէսէ ճէտվէլինտէ կէօրիլ-տիւյիւ իւզրէ ինէք սիւտիւնտէքի փրօթէյտէր վէ թուզլարըն նիսպէթի վալիտէնինքինտէն չօգ ֆազլա տըր . անտէն մա'տա մէզքիւր փրօթէյտէրին սալթ մըգտարճա չօգ օլմասը չէօյլէ տուրսուն , խասսի-յէթճէ տախի ֆարգլը տըր : Զիւնքի մի'տէյէ կիրիպ քէսիլտիյինտէ հափմըշ օլտուղը իրի իրի փըխթը-լար պուննու կէօսթէրիյօր . վէ պու իրի փըխթը-լարըն հազմը տախի կիւճ օլույօր : Ինսան սիւտիւ իսէ մի'տէտէ տահա ուճագ փըխթըլտաըղընտան գօլայ հազմ օլուր : Սու իլէ գայմաղա կէլինտիք-տէ , հէր իքի նէվ' սիւթ տէ սայքի 'այնի մըգտար-տա վէ 'այնի խասսիյէթտէ տիր : Ինէք սիւտիւնէ պա'զէն գաթըլան քիրէճ սույու վէ արիա սույու մէզքիւր սիւտիւ մի'տէտէ ուճագ փըխթըլանտը-ըը վէ օլ էճլտէն հազմա հարտըմ էտէր : Անա սիւտիւ իլէ ինէք սիւտիւ արասընտա տիկէր պիր ֆարգ թէմիզ վէ միգրօպտըգ օլմասընտա տըր : Ի-նէք սիւտիւ էլտէն էլէ գապտան գապա գօնուլ-մասըյլէ իչինէ միգրօպտարըն կիրմէսի չօգ իհթիմալ տըր : Մա'մաֆիհ ինէք վէրէմ 'իլէթինէ միւպէթէա օլտուղընտա օլ սիւթ վէրիլմէմէլի տիր : Կիւն պէ կիւն զա'իֆլէնիպ իֆտահ օլմայան ինէքլէրտէն սա-զընընըզ : Հէմ տէ ինէքլէրի սաղմազտան էվվէլ մէմէլէրինի պիր էյհէ թէմիզ սու իլէ եըգմալը :

Պա'տէհու սիւթ սաղաճագ գապ վէ էլլէր էյիճէ եըգանմըշ օլարագ սաղմալը։ Սիւտիւն տախի աղ-ղընը էյիճէ գափատըգտան սընրա սօղուդ պիր մա-հալտա հրճգ էթմէլի։ Հէր սիւթ աղ եա չօգ միդրօպլարը հավի պուլունտըղընտան, սիւ-տիւ պու հայվանճըգլարտան թէմիզլէմէք իչիւն իւքի ուսուլ վար տըր։ պիրինճիսի պիր թէն-ճէրէ սու իչինէ աղզը գափալը թէննէքէ իչինտէ սիւտիւ էնտիրմէլի սույու գայնաթմալը սիւթ 20—30 տադիգէ գատար պու սու իչինտէ գալմալը պատէհու ալըգ սօղուդ պիր մահալտա սաղլամալը պու վէճհլէ սիւթտէ պուլունուպ սիւրկիւ վէ իս-հալ վէրէն միդրօպլարը վէ հաթթա վէրէմ տիճ-թէրիա վէ թիճօ միդրօպլարը պիւէ օլաա, թէլէճ օլտուղընա չիւպհէ էթմէզսին։ Էլպէթ սիւթ գայ-նատըղընտա հազմը կիւճլէչիր, լեզգէթի թէպտիլ օլուր։ Պիր չօճուգ ուզուն միւտտէթ սալթ պու ճինս գայնամըշ սիւթ իւէ պէալէնիր իսէ չօգ իճ-թիմալ ֆէնա ընգըպագ, քէմիքլէրին եուամչայըպ գամպուրլաչմասը, վէ գան պօզուլմասը կիպի 'իլ-լէթլէրին զուհուրու իւէ նէթիճէյէնէճէք. չինքի սիւտիւն եիւքսէք տէրէճէ ի հէրարէթէ մազհար է-տիլմէտի անըն մատտէ ի մուղազղիյէօհինին թէյէֆիւ-նէ մուճիպ օլույօր տէյիւ իտտի'ա էտիլիյօր։ Իքինճի ուսուլ փասթէօր ուսուլու իւզրէ սիւտիւ միգ-րօպլարտան մու'աֆ գըլմագ տըր, եանի սիւտիւն տէրէճէյի հէրարէթինի 75 սանթիկրատա չըգարըպ 20 տադիգէ պու հէրարէթէ մազհար էթտիքտէն սօնրա, տէրհալ գար եա պուզ իւզէրինտէ սագլա-մալը։ ու Պուսուլտա սիւտէ պիր կէօնէ զարար կէլմէյօր, լաքին պու տա պիր ազ ուզունճա վա-գըթ սագլանամայօր, անըն միգրօպլարը տա քեամիլէն թէյէճ էտիլէմէյօր տէյիւ իտտի'ա օլու-նույօր։ Վէլհասըլ զիքր օլունան հէր իւքի ուսուլ տա նագըս տըր, լաքին մէճպուրլէն պիրինտէն պի-րինի իսթի'մալ էտէճէյիզ։ Էկէր սիւտիւն մէննպա'ը-նըն թէմիզ օլտուղընա էմին իսէն, գայնաթմագսըզ վէրմէք թէրճհ օլունուր։ Գըչըն սիւտիւն թէզ պօզուլմասը իչիւն գօրգու եօգ, անճագ քի անը վալիտէ սիւտիւնիւն տէրէճէյի հէրարէթինէ չըգար-մագ իչիւն անա պիրագ գայնար սու-'իլավէ էթմէյիւ։

ՍՕՆ

ԱԳՋԷ ՀԱՏՏ Ը ԶԱԹԸՆՏԱ ՄՈՒԽԻԼԼԻ ՍԱ'ԱՏԷ՞Թ ՄԻ ՏԻՐ

(Ց. Վ. Մոռթպէեան Լաընգա)

2.

Քեա՛չքի ֆիքրիմի պէրրագ հալէ վագ' էթսէմ տէ, եանըշ անլաշըլմասամ։ Տէմէք իսթէմէյօրըզ քի ագչէ եալընըզ պաշընա պիզի տահա մէա'ուտ վէ տիւնեայը տահա էյի էտէր։ Սէրվէթ սիրէթսիզ, վէ հալի պիր հէտէֆ ի ամալտան մահրում իսէ, մալիյէճէ քէնտինի ախէրէ մէրպուէթիյէթտէն գուրթարաճագ գատար պիր սէրվէթի վար իսէ, մա'նէն վէ մատտէ-թէն կէտա օլանա նիհապէթէն տահա էյի մէվգը'տէ տիր։ Սօնրաքի հէր իւքի սըֆէթլէչ տախի տիւնեա-յա պիր եիւք վէ պէչէրիյէթէ պիր լէքէ տիր. էվ-վէլքի իսէ հիչ տէյիլսէ պէչէրիյէթէ ֆաղլա պիր ա-ղըրլըգ 'իլավէ էթմէմէք մէզիյէթինէ մալիք տիր, կէրէչի պիր պէրէքէթ տէ տէյիլ տիր։

Պէլքի զարպի տիւնեայը պու նէվ' պիր եան-լըշտան սագընտըրմագ լազըմ կէլմէյէճէք իտի, նէ տէ պէլքի չարգի տիւնեայը։ Զիւնքի ատէմլէրին թա-պի'լ մէյլի տահա զիյատէ օլ պիր թարաֆտա եա-նըլմագ տըր։ Լաքին պիզիմ տիյարտա պու նէվ' հիսսիյաթա զարպտա օլտըղընտան չօգ զիյատէ րասթ կէլիյօրըզ։ Պու նէվ' պէյանաթլարըն թէ'-սիրի Խրիսթիյանլըղըն տա'վասընա եարտըմ էթմէք օլաճագը զանընտա օլանլարա եանըլըյօր իտիք-լէրինի 'աճիզանէ պէյան էթսէք, իւմիտ էտէր իզ կիւճէննմէզլէր։ Տին ի Մէսիհինին 'ալի էսասլարըն էհալիսմիզ թէլգին էթմէյէ Ալլահտան խուսուսի տա'վէթ գապուլ էթմիչ իտիքլէրինի զանն էտէն քիմսէլէր' 'իլմ ի մանթըգըն չու պէօյիւք գա'իէսի-նի տէրխաթըր էթսէլէր էյի օլուր քի, պիր չէյին ինքեարըյլէ ախէր պիր չէյ իսպաթ օլունմազ, հէր նէ գատար պիր չէյին սուպուէթըյլէ պա'զէն ախէր պիր չէյ ճէրհ օլունմըշ օլուր։ Սէրվէթ պահսընտա անը նէ գատար էնկինէ վուրուսագ, Խրիսթիյան-լըզը օլ գատար թէրճի' էթմիչ օլմազ ըզ։ Խրիսթի-յանլըզըն պիր հայաթ ը տէրունի օլտըղընը կէօս-թէրմէք իչիւն սէրվէթին քէտէր մէննպա'ը իտիյինի իտտի'ա էթմէք հիչ լազըմ կէլմէզ։ Հագիգի սա'ա-տէթ պահսընտա սէրվէթ վէ սա'ատէթ զաթէն սէ-պէպ էսէր 'ալագասընտա տէյիլ տիրլէր։ Սէրվէթ սա'ատէթէ եա 'ատէմ ի սա'ատէթէ վէ՞նլէ օլապի-լիր, ճագաթ քիւլլիյէն ճարդը պիր 'ամիլին, եան'ի 'ալի եա էտնա սիրէթին 'իլավէսինէ կէօրէ։ Ատէմլէրին դալպինէ չու հագիգաթը պասմագ իս-թէտիյիմիզտէ քի Քհսուս Քրիստոսը Բագպ վէ խէ-լասքեար տէյիւ դապուլ էթմէքտէն հասըլ օլան սուրուր վէ դանա'աթլէ մատտի չէյլէրին վէրտիյի սա'ատէթ վէ դանա'աթ մուգայէսէ օլունամազ, պու սօնրաքիլէրի թահգիր էթմէյէ զաննըմճա մէճ-պուր տէյիլ իզ։ Պէօյլէ էտէրսէք, պիր չէյին ֆըզ-տանընը պաշգա պիր չէյին վիւճուտը իւէ մու'ա-տիլ կէօզէթմէք իսթիասընա տիւչմէզ միյիզ։ Էկէր սէրվէթ հէր հալ ու քեարտա պախթա-

սըղըդ սէպէպի տիր տէյիւ իտտի'ա էտէրսէք — պա'զէն անը սու՛ի իսթի'մալ էաէն իչիւն էօյլէ տիր — զըմինէն չուննու իմա էթմիչ օլմազմըյզ քի էօյլէ իսէ անըն եօզլըզը տա սա'ատէթ սէպէպի, եախօտ ագալլի պախթասըզլըզըն սէպէպլէրինաէն պիրինին տէֆ'ի տիր։ Շիմտի քի՞մ պէօյլէ գազիյէյէ տօղրու տէյէպիլիր։ Ֆագաթ էվվէլքի գազիյէնին զըլազուզլատըզը մանթըգի նէթիճէ պունտան ֆարդը օլամազ։

Էլպէթ պիր մէզհէպի խըզմ՛էթ էանասընտա պուկիպի միւպալաղալը վէ զայր ի 'իլմի լիսան գուվլանմագ ճա՛իզ կէօրիւնէ պիլիր. լաքին մագսէտ եարաըմ էաէ՛ր մի։ Պու նէվ' իտտի'ալար իլէ բուհանի 'էօմրէ զիյատէ ֆէրալէր գազանա պիլի՛ր միյիզ։ Ֆարզ էտէլիմ քի գազանա պիլիր իզ, սաֆսաթա նիհայէթ մէյտանա չըգմա՞զ մը, չըգմա՞յօր մը։ Պիր քիմսէ՝ Բուհանի 'էօմրիւն սա'ատէթի պանա նէթէր, տէյէրէք մաղազասընտաքի էչեայը ֆազիրլէրէ թէվզի' էթսէ, վէ քէնտի տէ տիւքքեանընը գափայըպ իսմինի ի'անէ ճէտվէլինէ կէչիրթսէ, անըն պու մու'ամէլէսինի տիւնեա փէսէնտա էտէ՛ր մի։ Տիւնեայը պրագ, թա'լիմլերիյլէ օլ ատէմի պու չէյէ զըլազուզլամըշ օլանլար մէտո էաէ՛ր մի։ Պու տէտիկիմիզ իսէ պիր ֆարզիյաթ տէյիւ, իւլա տօղրու նիյէթլէ, ամմա եանլըշ ուսուլտա վէրիլմիշ թէլզինաթ վէ թէշվիգաթըն սէմէրէսի հալինտէ, վագը'ա հալինտէ սէյր էթտիկիմիզ պիր չէյ տիր։ Պիր քիմսէ 'իլմի պիր մատտէ հագգընտա պիր նուխդ էթսէ, անտէն 'իլմի թէմամիյէթ մէ՛մուլ օլունուր, եանլըշ վէ մուպալաղալը իտտի'ալարտա պուլունսա, տէրհալ մու՛ախէզէ օլունուր։ Լաքին կէօրինիյօր տին տա՛իրէսի պունա մուսթէհսա սայըլմալը։ Տին վէ Իսրահիյանլըդ նամընա իսթէտիկին իտտի'ալարը եաւի, տօղրու օլսուն օլմասընը, 'իլմին փօսթասընտա տայանսըն տայանմասընը, տայանամասընը, գօրգմա, մատտամ քի արգանը տինէ վէրմիշսին, քիմսէ սէնի մաղլուպ էտէմէզ, էքսէրիյէթ պիլէն պիլմէյէն, անլայան անլամայան սէնին արգանտա տըր։ Գօ՛րգմա, իսթէտիկինի սէօյլէ։

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՊՕՐՏԸՆ ԵԻԻԶ ՍԷՆԷՍԻ

(Վէր. Մ. Զ. Թ. Րինգ)

3.

4. Մխսիօնէրլիք խըտմէթինտէ հէքիմլիք չիւ՛պէսի տա՛իմա իւլէրի կիտէն մուհիմմ պիր մէվզը' թուխմըշ տըր։ Պօրտ իւք էլլի սէնէլէր զարֆընտա ճէմ՛ան գըրդ իւչ հէքիմ կէօնտէրտի, վէ օլ միւտտէթին խսթամընտա հէքիմլէրին անճագ օն պիրի ֆա՛ալ խըտմէթտէ պուլունուրլար իտի։ Իքինճի էլլի սէնէնին իսթամընտա 46 հէքիմլեր իչլէմէքտէ պուլունուր, պունլար 160,000 խասթալարա պագմագտա տըրլար։ Զօգ միսիօներ տա՛իրէլերի վար տըր քի հէքիմ պուլունմատըզընտան օրատա միւթէմէքքին միսիօներ հէքիմ պուլունմասա՝ օլ պիր միսիօներլերին 'էօմրլերի մուխաթարատա պուլունաճագլար իտի։ Եանլարընտա պիր հէքիմ միսիօներ պուլունմասըյլէ օլպիր իչճիլերին խըտմէթէ սէնէլերի իմմիտատ էթմիչ տիր։ Լաքին պունտան չօգ զիյատէ էյիսի օլարագ պիր խասթանընն ճէսէտինին չիֆայա նա՛իլ օլմասը, օն պինլէրճէ ֆէրտլերտէ Ինճիլին փէյղամընընն րուհլարա թէպլիղ օլունմասընա վասըթա օլմուշ տըր։ Միսիօներ խասթախանէլերինտէ Հէլասքեարը պուլմըշ օլանլարընն չէհատէթլերի փէք չօգ տըր։ Քէզալիք չօգ վագըթ, հէքիմին իչի պաթըլ ի'թիդատը վէ չիւպհէյի տէֆ' էթմէյէ, վէ սարի վէ պուլաշըզ խասթալըգլար գարշըսընտա հէքիմին սօն տէրէճէտէ քէնտի քէնտիսինի ունութմասը՝ եիւզէրճէ քիմսէլերին տիգգաթընը Պէօյիւք Հէքիմէ տա՛վէթ էյլէմէյէ 'ազիմ պիր վէսիլէ օլմուշ տըր։

Ց. Ամերիգան Պօրտ քէնտի միսիօներլերի վասըթասըյլէ վագըթ վագըթ միւրիւվվէթքեարանէ միւթէնէվվի' իչլերէ մէչղուլ օլմուշ տըր։ Գըթլըգ եիւզիւնատէն բէնճիտ չէքէնլերէ ի'անէ եէթիշտիրմէք, էօքսիւզլերի գայըրմագ, եանընդն, սէյլապ վէ գըլըճ եիւզիւնատէն գազագէտէ օլունլարա եարարմ էյլէմէք, մուհարէպէ վագըթլարընտա գարա վէ տէնիզ 'ասքերլերի արասընտա իչլէմէք, իչմէ պունլար վէ սա՛իր սուրէթտէ ֆա'ալիյէթլեր օլ պէօյիւք հէտէֆ ի մագսուտա տօղրու, վէ Պօղոսըն «պա'զըլարընը խէլաս էթմէք իչիւն ճիւմլէյէ հէր չէյ օլտում» տէտիյի քէլամ մուճէպինճէ իսթի'մալ օլունմըշ տըրլար։ Պու իչլերտէ հիւքիւմէթ իֆա էտիլէն խըտմէթլերին գըյմէթինի թանըմըշ վէ չօգ տէֆ'ա ըէսմէն մէմնունիյէթ պէյան էյլէտիյի կիպի րիւթպէ վէ նչան տախի վէրմիշ տիր, լաքին ասըլ վէ հագիգի էճր Ինճիլին կէրմէտի իչիւն եէնի գափուլար աչըլմասը վէ խըտմէթ իչիւն գուրթարըլան քիմսէլերին 'էօմրլերի օլմուշ տըր։ Պօրտ Շիրքէթի էկէր քէնտի եէտինտէ պուլունան ագչէտէն պու նէվ' իչլեր իչիւն հիչ պիր վագըթ սարֆ էթմիչ իսէ՝ ազ սարֆ էթմիչ տիր, սմմա քէնտի իչճիլերինին պու նէվ' միւրիւվվէթքեարանէ զայրէթլերէ վագըթլարընը վէ գուվվէթլերինի վէրմէլերինէ միւսա'ատէ էյլէմէյէ տա՛իմա հազըր պուլունմըշ տըր։

6. Սօն սէնէլէրտէ Պօրտըն միւ՛էսսէսաթ ը թա'-

լիմիյէսինին պէօյիւք պիր գըսմընտա սընա՛իյէ միւ-թէ՛ալլըգ իչէ թէչէպիւս էտիլմիչ օլուպ՝ չակիրա-լերի միւտաէթ ի թահսիլիյէլերինտէ քէնտի մաս-րաֆլարընը չըգարմաղա մուգթէտիր գըլմագ իւղ-րէ անլէրէ սէն՛աթլար էօյրէտիլիր։ Սընա՛իյէ միւ-թէ՛ալլըգ պու իչ՝ քէնտույէ կիւվէնիր, ճէսուր վէ միւսթագիմ Ութսթիյան քիմսէլեր նէթիչտիրմէյէ, հէմ տէ ֆագիրլէրին թա՛լիմ ու թէրպիյէսի մէա՛է-լէսինի հալլ էյլէմէյէ մէտար օլմուշ տըր։ Շակիր-տանա պու հօլտա հարըմ էտէն չիւ՛պէլեր փէք աղ տէֆ՛ա քէնտի մասրաֆլարընը գափատա պի-լիրլեր, լաքին պու հօլ իլէ էօյլէ էվսաֆը գաթիյէ-լեր հափըլըր քի՝ պունլար մասրաֆտան չօգ զիյա-տէ տէյէրլեր։

Ե. Իլճաշ չէրէքլէր. Ամէրիգան Պօրտ Շիրքէ-թինին իչինին պէօյլէ պիր մուխթասար թա՛-րիֆինի էֆտիյիմիզ սըրատա՝ անըն էմէքլէրինտէ անա մուգթէտիրանէ վէ պիրատէրանէ իչտաչ օլան չիրքէթլերի իմա էթմէմէք պիր գուսուր օ-լաճագ իտի։ Իքի պէօյիւք չիրքէթլեր եա՛նի Պրի-թանիա վէ Ամէրիգան Ֆ. Մուգատտէս չիրքէթլերի հօգարըտա զիքր օլունմըլար։ Անլէր հէր պիր քիմսէյէ ասըլ քէնտի լիսանլարընտա Ինճիլ ի Շէրի-ֆի վէրմէյէ պէզլ ի ղայրէթ էյլէմիչլեր միր։ Ֆէ-զայիք Ամէրիգան Րիսալէ Շիրքէթի, վէ Լօնտրա-նըն Տինի Րիսալէ Շիրքէթի՝ Պօրտըն ճիւմլէ րէսա-լէթլերինտէ չօգուս մէճճանէն տաղրըլմագ իւզրէ, սաղլամ պիր էտէպիյաթ մէյտանա կէթիրմէքտէ թագտիրի նագապիլ մու՛ավէնէթէ պուլունմըլար։ Հաքէզա՝ Լօնտրատա պուլունան վէ էվվէլա Թիւր-քիա Րէսալէթլերինին մու՛ին Շիրքէթի, վէ սօնրա Ֆ. Մուգ. մէմլէքէթլերինին Րէսալէթլերինին մու՛ին չիրքէթի իսմիյլէ մա՛լիւմ օլան չիրքէթ զիքրէ չա-յան տըր։ Պու չիրքէթին վէրտիյի մէպլաղլար վա-սըթասըյլէ Թիւրքիատա միւթէնէվվի՛ օլ գատար չօգ իչլեր իճրա էտիլմիչ միր քի՝ անլերի պաչգա պիր վասըթա իլէ եափմագ միւմքին օյմայաճագ իտի։ Ամէրիգան Պօրտ պունլարըն ճիւմլէսինէ քէնտիսինի մինէթտար թանըր։

Զ. Մալիյէ մուֆթիյէսի

Իլաք		Մասրաֆ	
1811	տօլար 999.52	1812	տօլար 9,699.00
1860	« 429,799.08	1860	« 361,958.00
1909	« 953,573.69	1909	« 954,702.18

է 1908—1909 չճմալը. էլլէ սէնէ էվվէլ

Րէսալէթլէր	20	26 (*)

(Շերհ.) (*.) Էլլէ սէնէ էվվէլ Պօրտըն րէսալէթլերի

Միսիօներ տա՛իրէլերի	107	127	
Տա՛իրէ չիւ՛պէլերի	1,395	131	
Քլիսէլեր	584	153	
Ա՛զալար	73,671	23,515	
'Իլմի Իլահի մէտրէսէլերի	15	7	
Թալէպէ	207	401	(բ)
Գօլէճլեր	15	—	
Թալէպէ	1,845	—	
Ա՛լի վէ լէյլի մէքթէպլեր	144	19	
Թալէպէ	12,135	580	
Պաչգա մէքթէպլեր	1,309	313	
Թալէպէ	48,845	7,911	
Թալէպէնին մէճմու՛ը	70,979	8,892	
Կիրակի Մէքթէպլերի	1,259		
Շակիրտլեր	76,629		
Միսիօներլեր			
Էլ գօնուլմըչ	170	170	
Էլ գօնուլմամըչ էրքէքլեր	32	19	
Գաաբնլար	379	210	
Մէճմու՛ը	581	399	
Եէրլի չօպանլար	263	21	
Էլ գօնուլմամըչ վա՛ըզլար	617	222	
Խօճալար	2,488	254	
Պաչգա եէրլի իչճիլեր	1,196		
Եէրլի իչճի.րին մէճմու՛ը	4,564	497	
Իչճիլերին մէճմու՛ը	5,145	896	
Եէրլիլերին րուհանի վէր.լերի լ.	0.	59,719	
Հէքիմլեր	46	13	
Խաստախանէլեր	28	—	
Խաստ.անէտէ եաֆան խաստալար		9,300	
Էճզախանէլեր	37		
Էճզախանէտէ վէ տըշարըտա թէտավի օլունան խաստալար		157,000	

ՍՕՆ

Ամէրիգա Հինտիլերի արասընտա օլան պա՛զը Րէսա-լէթլերի վէ Իրանտա, Սիւրիատա վէ Հինտիսթան-տա պիրեր Րէսալէթլերի հավի իտիլէր իսէ տէ, ան-լէր չիմտի Ամէրիգան Պօրտըն իտարէսի թահթընտա տէյիլ միրլեր։

(բ) 'Իլմի Իլահի մէտրէսէսինտէ պուլունան թա-լէպէտէն չօգը ի՛տաատի սընֆլարընտա պուլուն-նուպ 'իլմի Իլահի աէրսլէրինէ տէվամ էթմէզ իտի։

ԹՈՒՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—.—

Կիրիտէ Իսլամ մէպ'ուսլարըն գապուլը հազդընտա տէվլէթլէրին արզուսը Փազար էրթէսինէ գատար գապուլ էտիլմէտիյի հալտէ, գարայա 'աս- քէր չզարըլաճաղընը հավի ձէն. գօնսօլօսլարըն Ֆ-լիէ-մոնօմը իւզէրինէ 59 Խրիսթիյան ա'զասընտան 'իպարէթ մէճլիս ի միւսի (պու մէճլիսին պիւ- թիւն ա'զասը 130 ա'զատան 'իպարէթ տիր,) իճ- թիմա' էտերէք պունլարտան 55ի Իսլամ մէպ'ուս- լարըն եէմինսիզ գապուլը վէ Իսլամ մէ"մուրլէրին մէ"մուրիյէթլէրինէ տէվամ էթմէկլերի լէհինտէ գա- բար վերմիշլեր տիր: Մուխալիֆ ֆըրգա ա'զասըն- տան էքսէրիսի հազըր պուլունմամըշլար տըր: Պա'տէհու մէճլիս 4 այ թա'թիլ էթմիշ տիր: Կի- րիտ հիւքիւմէթի համի տէվլէթլէրէ վերիլմէք իւզ- րէ եէնի պիր նօթա հազըրլամագտա տըր, գուվ- վէ ի իճրա'իյէ պու նօթա իլէ տիւվէլ ի համիյէնին ախիրէն իսթի'մալ էթտիքլերի «Թիւրքիանըն հու- գուզը հաքիմիյէթի» թա'պիրինի փրօթէսթօ էտէ- ճէք, պու թա'պիրին տէվլէթլէրին էվվէլճէ վեր- տիքլերի թէ"մինաթա մուղայիր օլտըղընը նազար ը տիգգաթլարընա 'արզ էյլէյճէճէք տիր:—Արնավուտ- լըգտան ալընան խապէրլեր գայէթլէ էմնիյէթ պախ- չա տըր, Սիրօզ սանճաղընտա սիլահլարըն ճէմ'ի հագգընտա թաթպիգ էտիլէն ուսուլըն 'ումում Րումէլի վիլայէթլէրինէ թէշմիլի գարարկիր օլմուշ տըր: Սիրօզտա 15 պին, Տրամատա 8 պին, վէ Գավալատա 10 պին սիլահ մէվճուտ ի- միշ: Արնավուտլըգտա էֆրատ ը ճէտիտէ ճէմ' ու տէրճինէ քէմալ ը չէվգ իլէ տէվամ օլուն- մագտա տըր: Էֆրատ ը մէղքիւրէնին պիր գըս- մը չէհրիմիզէ կէօնտէրիլէրէք Թալ գըշլայա ևէրլէշտիրիլմիշլեր տիր: — Շէյխ իւլ Իսլամ Հիւս- նի էֆէնտինին վուգու'ը իսթի'ֆասընա մէպնի մա- գամը մէշէյխէթի 'իւլեա ա'եան ը քիրամտան Մու- սա Քեազիմ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թէվճիհ պու- յուրըլմըշ տըր: — Շէհրիմիզտէ թէշէքքիւլիւնիւ վագթըյլէ խապէր վերմիշ օլտըղըմըզ Տէրիսա'ատէթ Օճիպուս վէ Օթօպիւս 'Օսմանլը Անօնիմ Շիրքէթի- նին Սիրքէճիտէն Ղալաթայա վէ Ղալաթատան Օր- թաքէօյ թախսիս էթմիշ օլտըղը 3 օթօպիւս վէ պիր օճնիւպիւս Փազար էրթէսի սապահընտան ապ չամա գատար մէղքիւր խաթթարտա իլէմիշ տիր: — Շէհրիմիզ թրամվայ չիրքէթի թրամվայլարըն էլէքթրիգլէ չէքիլմէսի իմթիյազընը իսթէմիշ տիր: Թրամվայ Շիրքէթի պու իմթիյազտան ստօյայը սէնէ- վի 75 պին ֆրանգ վերէճէք: Պունտան պաշգա ըէ"ս իւլ մալըն 0/0 6յը թէճավուզը հալընտա իւսթի թարա- ֆը պիր նիսպէթի մու'այեէնէ տա'իրէսինտէ չէհիր էմանէթի իլէ գումխանեա արասընտա թագսիմ օ- լունաճագ տըր: Էվվէլճէ Թրամվայ իւճրէթի քի- լօմէթրօ պաշընա 40 փարա իքէն էլէքթրիգլի Թը- րամվայ իչիւն քիլօմէթրօ պաշընա 1նճի մէվգը'ին 25, 2նճի մէվգը'ին 15 փարա օլմասը թէքլիֆի գումխանեաճա գապուլ օլունմըշ տըր: — Եէնի Իտարէ ի Մախսուսէ մէճլիս ի իտարէսի կէչէն Ճիւմ- 'ա էրթէսի կիւնիւ 'ադտ ը իճթիմա' էթմիշ, վէ իլք տէֆ'ա օլարագ ա'զասընտան պուլունան տի- վան ը մուհասէպաթ ը"իս ի էվվէլի Րիֆ'աթ պէյ ը"իս ինթիխապ օլունմըշ տըր: — Անատօլունըն պիր ուճունտան տիկէր ուճունա գատար չայան ը գապուլ չարթլար իլէ պիր չմէնտրֆէր խաթթը ինչասը իչիւն Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, Ամէրիգալը վէ Րուս սէրմայէտարլարընտան պիր հէյ'էթ ի մալիյէ հիւքիւմէթէ միւրաճա'աթ էթմիշ տիր: — Օրտու ի 'Օսմանլընին եէնիտէն թէշքիլի թաամիմ էտիլտի- յինտէն, մըգտարը 2 միլիոնէ չզարըլարագ 7 օր- տու եէրինէ 14 օրտույա իպլաղ օլունաճագ վէ հէր պիր օրտու 3 ֆըրգայա միւնդասիմ օլուպ, պէհէր ֆըրգա իսկ 3 ալայ փիյատէ 1 ալայ սիւվարի վէ Թօփճու վէ պիր թագուր ավճըտան 'իպարէթ օ- լաճագ տըր: — Շամտան էլ-հվալ զազէթասընա պիլտիրիլտիյինէ կէօրէ, Տիւրգիւլէրտէն 400 սիւ- վարի պիր թագըմ 'Արապլարա հիւճում էթմիշլեր, վէ իչպու գանը միւսաատէմէտէ Տիւրգիւլէրտէն 150 քիմսէ իլէ ըէ"իսլերի Թէլէֆ օլմուշ տըր: — Տէվլէթ ի 'ալիյէ իլէ ձափօնիա արասընտա միւնա- սէպաթ ը սիյասիյէ թէ"սիսի իչիւն Թարաֆէյնտէն պիրեր սէֆարէթի իհտասը զըմնընտա միւնգաթի' օլան միւզաքէրաթա եէնիտէն պայլանտըղը իչի- տիմիշ տիր: Ձափօնիա հիւքիւմէթի էվվէլճէ տիւ- վել ի էճնէպիյէտէն պա'զըլարընըն հա'իզ օլտըգլա- րը գափթիվլասիօնլարա մալիք օլմաղը արզու էթմէքտէ օլմասը վագթըյլէ միւզաքէրաթըն ինգը- թա'ընա պա'իս օլմուշ իտի: Ձափօնիա մէշրու- թիյէթի 'Օսմանիյէնին կիւնտէն կիւնէ գուվվէթ- լէնմէքտէ օլտըղընը կէօրէրէք պու կիպի միւթա- լեպաթան պու քէրրէ ֆէրաղէթ էյլէմիշ օլտը- ղընտան, վէ միւզաքէրաթը լաղըմէ հիւսնի սուրէթ- լե նէթիճէլէնտիյինտէն, հագընտա չէհրիմիզտէ Ձա- փօնիա հիւքիւմէթինին սէֆիրի կէօրիւլէճէք տիր: — Միտհաթ փաշա մէրհումըն վերէսէսի թարա- ֆընտան ի'ատէ ի մուհաքէմէյէ տա'իր վերիլէն իս- թիտա մահքէմէ ի թէմիզէճէ թէտգիգ օլունարագ ա'զատան պիր գըսմը ի'ատէ ի մուհաքէմէ լաղըմ

կելեճէյի , տիկէր գըսմը տախի լաղըմ կելմէյճէյի հագգընտա պէյան ը րէյ էաէրէք թէսավիի արա հասըլ օլտըղընտան , էվրագըն հէյ'էթ ի 'ուշուշի-յէյէ թէվոի' էաիլտիյի խապէր ալընմըշ տըր ։ — Րէանէաէ զայէթ մուհիմմ վէ մէպզուլ պիր սօմա-քի մա'տէնի քէչֆ օլունմըշ վէ իմթիյազը գահրե-մանը հուրրիյէթ Նիյազի պէյ թարաֆընտան ա-լընմըշ տըր ։ — Հալէպաէ միւնթէչիր էլգո՜պ զազէթասընըն պէյանընճա օլ հավալիաէ զայէթ չօգ մըգտարտա չէքիրկէ զուհուր էաէրէք պիւթիւն մահսուլաթը մահվ էյլէմիչ տիր ։ — Սալը կիւնիւ Րում Փաթրիգի հուզուուր ը Շահանէյէ չըգարագ Րումճա իրատ էթտիյի նուվթգտա մէճլիսի մէպ-'ուսան վէ ա'ևանտա գապուլ օլունան քիլիսէլեր գանունընըն Րում Փաթրիգխանէսինին հուզուգ ը միւքթէսէպէսինին մուխթէլ վէ Րում թէպա'ա ի 'Օսմանիյէսինին միւնքէսիր իւլխաթըր օլմասընը պա'իս օլաճաղընտան պահալէ պունտան էվվէլ խա-քիփայը Շահանէյէ բէֆ' ու թագտիմ էյլէտիյի մազ-պաթա միւհթէվիյաթընըն լութֆէն նազար ը հիւ-մայունա ալընմասընը վէ Րում ճէմ'աթը սատը-գասընըն հուզուգընըն մազհար ը սիյանէթ օլմասընը իսթիրհամ էթմիչ, վէ Զաթ ը Շահանէ չէօյլէ մուա-գապէլէտաէ պուլունմըշ տըր ։ «Րում թէպա'ասը պու մէլէքէթին էն զէքի վէ կիւզիտաէ էվլատընտան պիրի տիր ։ Նազարը հիւքիւմէթաէ տախի պու վէճհիլ կէօզէտիլմիչ տիր ։ Պու գանուն չիքեայէ-թէ լայըգ տէյիլ , պիլաքս հուսուսլ ը մէճմունիյէթէ խատիմ տիր ։ Զիրա պու կիւն մէսատուտ օլան քի-լիսէլեր աչըլաճագ Րումլարտան ալընաճագ քիլի-սէլերի հիւքիւմէթ քէնտի քիսէսինտէն ինչա էթ-տիրճէնէք տիր ։ Պէն Սատա'զամ փաշա իլէ տէ կէօրիւչիւրիւմ ։ Գանունըն թամթպիգինտէ հիւ-քիւմէթճէ թէսհիլաթ ը միւմքինէ իրա"էսի տիւչիւ-նիւլիւր» Փաթրիգ հազրէթլերի գանուն ը մէղքիւր-տէն տօլայը իսթի'ֆա էաէճէքլերինտէն պահա էթմիչլեր իսէ տէ , Զաթ ը Շահանէ պու մէս-"էլէնին իսթի'ֆայը մուճիպ օլմատըղընը պէյան վէ չու զէմանտէ պիր մէս"էլէ իհտասը թէսավվու-րընտա պուլունմայաճաղը զավիչէն մէ"մուլ ը չահանէ օլտըղընտան , իսթի'ֆա ֆիքրինին ի-լէրի կէթիրիլմէյէճէյի իւմիտինտէ օլտըգլարընը իթհան պույուրմըշլար տըր ։ Պու վէճհիլ Փաթ-րիգ էֆէնտի 'ավտէթ էթմիչ տիր ։ — Ավօգաթ Գօլասի նամընտա պիր զաթ Փէրէյ» զազէթասըյլէ նէչր էթաիրմիչ օլտըղը պիր մէգալէտաէ քիլիսէլեր գանուններընն Պէրլին մու'ահէտէսինտէ սերպէսթի ի էտեանը թէ"մին էաէն 62նճի մատտէնին 1նճի ֆըգ-րասընա մուդայիր օլտըղընը իսպաթա գալգըշարագ քիլիսէլերին պիր մէզհէպ էրպապընտան ալընմասը վէ եա գափանմասը սէրպէսթի ի էտեանա մուխա-լիֆ օլտըղընը իտաի'ա վէ հաթթա իչի տահա ի-լերի վարտըրարագ Պէրլին մու'ահէտէսինէ վա-ղի' իւլիմզա օլան տեվկէթլերին կալընըզ թարա-ֆէչնի 'ագիտէչնատէն օլտըգլարը իչիւն տէյիլ , ան-ճագ Իրհսթիյան էհալինին համիսի պուլունտըգլա-րը իչիւն միւտահխէլէյէ հագգլարը օլտըղընը վէ Փաթրիգխանէնին պու միւտահխալէյի թալէպ էյ-լէմէսի լաղըմ կելտիյինի իզահ էտիյօր ։ — Պիթ-լիս վիլայէթինտէ օրմանլարը միւհթէվի օլան ա-բաղիչ թէճավուզ էտիլմէյիպ արապի ի մէ-վաթտան օլմագ իւզրէ , ի'մար վէ պաղ եէ-թիշտիրէնլերէ մէճճանէն սէնէա ի խագանի ի'-թասը վէ պաղլարըն 15 սէնէ միւտաէթլէ 'իչը-տէն մու'աֆ թուէթուլմասը վէ օրմանլարը թախրիպ իւլէ արապի քիւչատ էաէնլերին չու միւսա'ատէաէն մահրում պրագըլմասը զարարլիր օլմուշ տըր ։ — Հիւքիւմէթ ի 'Օսմանիյէ իւլ Արժանթին ճիւմհուրիյէթի պէյնինտէ պիր գօնսո-լօս մուգավէլէսի թանգիմ էտիլէրէք , պիր նուս-խէսի պէրայ ը թաստիգ Զաթ ը Շահանէյէ 'արզ էտիլմիչ , վէ տիկէր պիր նուսխէսի տէ Արժան-թին րէ'իս ի ճիւմհուրընա իրսալ գըլընմըշ տըր ։ —Մըսրըն 1908 սէնէսի զարֆընտա թիճարէթի խարիճիյէսի եէքիւնիւ 48,306,838 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր ։ Ինկիլթերրա Մըսրը փօլիթիգա մէ'-մուրը Սըր էլտըն Կօրսթըն բափօրթընա կէօրէ , Մըսրըտա վէ Սուտանտա 1909 սէնէսի վարիտա-թը պիւտճէտէքի թախմին մըգտարընը 302 պին լիրա թէճավուզ էտէրէք 15,402.000 լիրայա պա-լիղ օլմուշ տըր ։ —Մըսրըն Դարպիյէ էյալէթինտէ եէնի պիր միւթէմէհտի զուհուր էթմիչ տիր ։ — Ա'ևան րէ"իսի Սա'իտ փաշա Սպոհա եազըղը պիր մէքթուպտա տէյօր քի , «Սէրվէթ ի 'ազիմէ ի մէֆ-րու զէմին ագալի 0/9 20սինին իչթիրա օլունճագ զըրհը իչիւն թա'ևին օլունան միւտաէթ ի գասիրէ զարֆընտա ի'անէ օլունմասը թէքլիֆինի վէ 'աքսի հալինտէ չէտիտ պիր թէհտիտ հավի օլմագ իւզրէ չէհիր փօսթասըյլէ պիր մէքթուպ ալտը ։» — «Մուհամմէտ իւլէ Ցիսուս Քրիստոս Սրասընտա Հատտօսըզ Ֆարգլար» նամըյլէ Պուլկարիսթանտա Թիւրքճէ օլարագ թապ' ու նէչր օլունան քիթա-պըն Մէմալիք ի 'Օսմանիյէյէ մէն' ի տիւնտուլը մէճ-լիս ի մախսուս ը վիւքէլճագա թահրի ը գարարա ա-լընմըշ տըր ։ —Իչթոմաըն իսթիխպարընա կէօրէ , Շուրա ի Տէվլէթին ախիրէն իսթիխազ էթտիյի պիր գարար մուճէպինճէ , կէրէք սըրասըյլէ մու-'ամէլէ կէօրմիւչ , կէրէք պէտէլ ի նագտի ի'թասը իւլէ իսթիյաթ սընճգընա նագլ էթմիչ օլան գա'իմ ոիրատէրլէր մու'ին 'ատտ օլունամայաճագլար տըր ։

Ին. ՏԷՄ. ՃԷմա'ԹԸ զայր ի Միւլիմէ մէքեա-
Թիպինտէ էՆԷպի մու'ալիմներին իսթիխտամը
գաթ'իչէն մէմնու' պուլունտըղնտան, պու կիպի-
լերին եէրինէ թէպա'ա ի 'Օսմանիչէտէն օլան մու-
'ալիմներին նասպ ու թա'եին օլունմալարը վէ
նէթիճէսինին ինպասը խուսուսը 'Ատիչէ նազա-
րէթինտէն Ազգապետարանա պիլտիրիմիչ տիր։ —
Ղարպի Թիւրքիա միսիոներներինին սէնէվի թէ-
ճէմմի'ու փազար երթէսի կիւնու Պաղչէճիքտէ
պաչամըղ օլուպ, պիր հաֆթա գատար տէվամ
էտէճէք տիր։ —Անաթօլիա գօլէճի մէ'զունլարըն-
տան Ն. Հ. Գապագճեան էֆ. փէնսիլվանիա տար
իւլ ֆիւնունընտան ֆէլսէֆէ մու'ալիմի բիւթիչէ-
սինի ալըպ, մէզքիւր տար իւլ ֆիւնունտա 'ուլում
ը թապի'իչէ մու'ալիմիչինէ տա'վէթ օլունմըղ տըր։
—Մերքէզ ի Իթթիհատ Մէրզիֆունտա Յունս 23տէ
թէճէմմի' էտիպ, Ճուլիս 2չէ գատար տէվամ էթ-
միչ տիր։ Զագմագ վա'ըզը Թորոս էֆ. Սահակեան
վէ Սունկուրլու վա'ըզը Ճարուքիւն էֆ. Խաչա-
տուրեան Իթթիհատ թէճէմմի'ուերինին 'ադապինճէ
իմթիհան օլունարագ միւպէչչիր թախսիս օլուն-
մըչլար տըր։ Վէ եինէ Վէզիր Ֆէօփրիւ վա'ըզը
Գէորգ էֆ. Զագըրեան մահալը մէզքիւր քիլիսէ-
սինտէ միւպէչչիր չօպան թախսիս օլունմըղ տըր։
—Տէնէք-Մա'տէնլի ԼուԹֆիկ էֆ. Տէր Ղազարեան
Շամ մէքթէպ ի Թըպպիչէսինտէն, քէզա Խար-
փուԹլու Մկրտիչ էֆ. Պալօեան Պէյրութ Ամե-
րիգան մէքթէպ ի քիւլիչէսինտէն էճզաճըլըգ տիփ-
լոմասը ախզ էթմիչլեր տիր։ —Ամերիգատա նէչր
օլունան կոչակ ղազէթասըն կիլիկիա էօքսիճե-
լերի իչիւն ճէմ' էթմիչի ի'անէնին եէքիւնիւ
3,960 տալէր օլուպ, մէզլաղ ը մէզքիւր 132 էօք-
սիճելէրէ թախսիս էտիլմիչ տիր։

Էչ. ՏԷՄ. Փաթրիգ հազրէթլերի Սալը կիւնիւ
Գաթօլիք Կ. Փաթրիչի էֆէնտիչի զիյարէթ էտիպ,
խօշ պիր միւլագաթտա պուլունտուլար։ Սօնրա
Ինկիլիզ սէֆիրինէ տախի վիզիթա վէրիպ, Գրալ
Շնճի Էտուըրտըն իսթիրահաթ ը բուհու իչիւն իճ-
րա էտիլէն այինի մուգատտէս միւնասէպէթիլէ
հիւքիւմէթինտէն ալտըղը թա'լիմաթ մուճէպինճէ,
հիւքիւմէթ վէ գրալ Շնճի Ձօրճ Թարաֆընտան սէ-
ֆիր ի միւչարիւէյհին Թահրիր ի մէմնունիյէթնա-
մէսինէ գարշը Թէչէքքիւրաթտա պուլունտու։ Եի-
նէ Փազար երթէսի կիւնիւ Ս. Փաթրիգ Սատրա-
զամ փաչայա պիր Թազրիր վէրէրէք, Պանտըրմա
էրմէնի քէօյիւնիւն Թաչ օճաղընըն էվրագ ը րէս-
միյէլերինին՝ քիւլիսէ վէ քէօյիւն հուգուգընըն զայ'
օլմամասը իչիւն, Շուրա ի Տէվլէթէ վէրիլմէսինի
Թէմէննի էթմիչ տիր։ —Րիւֆէգամըղտան պիրի-
նինին եազտըղընա նազարէն, Շուրա ի Տէվլէթ
Զարսանճագտա զասպ օլունմըղ արաղի մէա'էլէսի
հագգընտա պիր գարար վէրմիչ տիր քի, անըն իճ-
րասըլա 60 քէօյլերին 25,000 նուֆուս գատար
էրմէնի չիֆթճիլերի պիւթիւն արազիլերինտէն
մահրում գալաճագ վէ թէ'այիւչլերինի չըգարմագ
իչիւն հիճրէթ էթմէքտէն պաչգա պիր չարէլերի
գալմայաճագ տըր։ —1896 գըթալընտա Իսլամիչէ-
թի գապուլ էտէն պիր էրմէնի ֆամիլիասընըն օլ
վագըգ 3 եաչընտա օլուպ չիմտի 16-17 եաչընտա
պուլունան գըզը, չիմտի Պրուսատա Խրիսթի-
յան օլմագ իսթէմէքտէ տիր։ Հագգընտա հէյ'էթ ի
վիւքէլա պիր գարար վէրէնէ գատար էմնիյէթ ի
'ումումիյէ միւտիրիյէթինէ թէսլիմ օլունմըղ տըր։
—Մահքէմէ ի Թիճարէթ Եօրտամը քէօյլիւլերին
գասպ էթտիչի երուսաղէմ մանասթըրընըն միւքէլ
'արապալար հագգընտա իքի Թարաֆըն չահիլերի-
նի տախի տինլէտիքտէն սօնրա, մահալլի մուհա-
քէմէնին իլամընը նագդ վէ էնիտէն իճրա ի մուհա-
քէմէ օլունմասընը էմր էթմիչ տիր։ Տիկէր Թարա-
ֆտան Եօրտամլըլար 4,000 տէօնիւմլիւք պաչգա պիր
'արապա զապթ էթմէյէ Թէչէպպիւս էթմիչ տիրլէր։
—Ազգ. Ժողով կէչէն Ճիւմա կիւնիւ 16յա գարչը
55 րէյ իւէ էչմիածին Կաթողիկոսընըն Կոնդակընը
մէվզը' ի իճրայա գօնուլմագ իւզրէ, Վարչութիւ-
նա կէօնտէրմէյէ գարար վէրմիչ տիր։ Պէօյլէճէ
քիլիսէլերէ ճէմա'աթա եախօտ կուսակցութիւն-
լարա մախսուս Թէճէմմի'ուէր 'ադտ էթմէք մէա'-
էլէսի պիճմիչ օլույօր։ Հէմ տախի Կիլիկիա Կաթո-
ղիկոսընըն իսթի'ֆասընը գապուլ էթմէյիպ, զայ-
րէթլերինէ տէվամ էթմէսինի, միւլէթին մէնա-
ֆի'ինի մուհաֆազա էտիպ, պէտագախթ Կիլիկիա-
լըլարը Թէսէլի էթմէսինի Թավսիյէ էթմէյէ գա-
րարլաչտըրմըղ տըր։ Եօաննէսգու վասիյէթի մէա-
'էլէսինի տախի Թէ"խիր էտիպ, Նիզամի էքսէրիյէթ
հասըլ օլմասը իչիւն 71 մէա'ուալարընն հազըր պու-
լունմասընա պէկլէմէյէ 13է գարչը 26 րէյ իւէ գա-
րար վէրմիչ տիր։ —Ազն. Ժողով Ղեւոնդ Վրդպ.
Մագասուտեանընն քէնտի նամընա գայտ օլունմըղ
միւսի միւլքլերին միւլէթ նամընա տէվրինէ բազի
օլմասընը իչիւտէրէք, ավօգաթլարտան Թէրթիպ
օլունմըղ պիր հէյ'էթ ի մախսուս ելիյէ վէսա'էթ ի
նիզամիյէյ միւրաճա'աթ էթմէյէ գարար վէրմիչ
տիր։ — Ի'անէ գոմիսիոնը Ազանա տուլլարընա 100
վէ Անթաքիա տուլլարընա 50 'Օսմ. լիրասը ի'անէ
կէօնտէրմէյէ գարար վէրմիչ տիր։ Էտիրնէ մեր-
խասա վէքիլի Մ. Ինճէեան Վրդ. Իզմիր Գաւառ.
Ժողովը Թարաֆընտան Իզմիր Առաջնորդը ինթի-
խապ օլունմըղ տըր։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

—·—

*Բաա վէ ճափօն ի՛ընչֆը. Ռուսիա իւէ ճափօնիա արասընատա պիր իմիւաֆ 'ագա օլունմըշ տըր։ Թայմըն փէթէրսպուրկ մուխապիրինին վէրտիյի խիւլասա չու տըր. ագա ի չարգատա մուհաֆազա ի սուշ ու միւսալէմէթի մուհաֆազա, միւշէ ու ագվամ արասընատա իմթիւաֆաթ վէ միւնասէպաթը թէսհիլ վէ թիճարէթի թէրվիճ մագսէտիյէ թարաֆէյն ի 'ագիտէյն ի՛մթիւաֆ էթմիշ օլուպ իշպու իմթիւաֆ էվվէլա Մանչուրի խուսուսը հատիտիյէսի մէսէլէսինէ տիկէր տէվվէթլէրին րէզագէթինէ մանի' օլմագ, սանիէն պու գըթ'ատա հալը հազըրը մուհաֆազա էթմէք, սաիհէն պու հալը հազըրը իհալ էտէպիլէճէք վէգայի' զուհուրընատա իտամէսի իշիւն իքի տէվլէթ թարաֆընատան թէտապիրի լազըմ իմթիհազ օլունմագ գազիյէլերինատէն 'իպարէթ տիր։ Ռուսիա վէ Ճափօնիա Խարիճիյէ նազըրլարը պու մուգավէլէնամէյի իմզալամազատան էվվէլ պիրէր սուրէթլերինի Լօնտրա վէ Փարիս գազինէլերինէ թէպլիղ էյլէմիշլեր տիր։

Իտգանյա. Ճիւմհուրիյուն—Իմթիրաքիյուն Իմթիհատը կէչէն Փազար կիւնիւ Սինիօր Մօրէ իլէ սա'իր մէչհուր հուրրիյէթփէրվէրլերին տէլալէթիյլէ 20 պին քիշի իլէ Մատրիտէ հիւքիւմէթին տինի մէսէլէքի լէհինատէ սուլհփէրվէրտանէ պիր նիւմայիշ իճրա էթմիշ տիր։

Մ. Ամէրիգա. Մալիյէ նազըրընըն բափօրթընատան անլայընտընըն կէօրէ, Մ. Ամէրիգա մահը հալըն իսթիհատընատա 'ումումիյէն զանն օլունատընատան տահա միւսա'իտ ահվալ թահթընատա եկնի սէնէ ի մալիյէյէ գատմըշէն օլմուշ տըր։ Վարիտաթ վէ մէսարիֆաթը միւ'թատիյէ նազարէն սէնէ պայընտա խազինէ ի մալիյէտէ 1,800,000 Ինկ. լիրասը նուգուտա մէվճուտա պուլունմագատա իսի, հալպու քի կէչէն սէնէ մէպալիղ ի մէվճուտէ եէրինէ պու մէպլաղըն 6-7 միսի այրգ վար իսի։

Հավաթա աէյր. Ծուլիս 2տէ Ուըլվըր Հէմթընատա (Ինկիլթէրրա) հավատա ուչմագ իչինի մու'այեէն 6 կիւնլիւք միւսապագա խիթամ պուլմըշ տըր։ Հավա զայրի միւսա'իտ օլտըղընատան, պու միւսապագա 54 սա'աթ եէրինէ անճագ 4.50 սա'աթ սիւրմիւշ տիր։ Ծուլիս 3տէ Ֆրանսանըն Րէնչ նամ չէհրինատէ 7 կիւնլիւք պիր թայեարէ միւսապագասը պայլամըշ օլուպ իշպու մուսապագայա իմթիրաք էտէնլերին սանքի հէփիսի տահ թէճրիւպէքար միւթէխասսիսլեր խալէր։ Զիչարէ քի իլք կիւնատ պիւէ մուսապագաճըլարատան Գարվախթէր 2նճի պիր թէճրիպէտէ 500 մէթրօ հիւքսէլտիքատէն սօնրա, մաքինասընըն պօզըլմասը եիւզիւնատէն այաղը տիւշէրէք պինէֆս զէվճէսի վէ էվլատլարը տահի հազըր օլտըղը հալատէ, թանըլմազ պիր նա'չ հալընա կէլմիշ տիր։ —

Սըվ ֆօնկէսի. Կէչէն Փէնճշէնպիհ կիւնիւ Սօֆիատա պէօյիւք պիր գօնկրէ 'ագա էտիլմիշ օլուպ, Ռուս Լէհլերինատէն պայագա պիյճիւմէ Սլավլար մէզքիւր գօնկրէյէ իշթիրաք էթմիշլեր տիր։ Գօնկրէ Փազար կիւնիւ գօմիսիօնըլարըն 'ումումի պիր իճթիմա'ընատան վէ իշպու իճթի մա'ատա սա'իր ճէլսէլէրտէ օլտըղը կիպի, պիր չօգ շէվգիլ նուխթէլար իրատա օլունտըգատան սօնրա խիթամ պուլմըշ տըր։ Մուգարրէրատաճատան պա'զըսը չունըլատան, հա'նի Սլավ ագատէմիալարը, 'իլմի ճէմ'իյէթլէրի վէ թէաթրօլարը արասընատա միւնասէպաթը միւթէգապիլ թէ'սիս էթմէքտէն, Սլավճա մուհիթ էլմէ'արիֆ իլէ փանսլավիսթ պիր լուղէթ քիթապը թանզիմ էթմէքտէն, Սլավ մէ'արիֆինէ մախսուս պիր գօնկրէ թէշքիլ էթմէքտէն վէ Սլավ մէմլէքէթլեր արասընատա իգթիսատա վէ փօսթա իշլերինէ մախսուս պիր իմթիհատ թէ'սիս էթմէքլիքտէն 'իպարէթ տիր։

Ինկլիթէրրա. Լօնտրատան Ծուլիս 12 թարիխիյլէ հազըրլըյօր, «Ավամմ գամարասընատա գատընլարըն ինթիխապ հուգուգը միւգաքէրէսինէ պայլանմըշ տըր։ Ֆըրգալար արասընատա էֆգեար մուխթէլիֆ պիր, զիրա կէրէք հուրրիյէթփէրվէրլերը կէրէք մուհաֆազաքեարլար արասընատա գատընլարըն հագգը ինթիխապը քէյֆիյէթինին լէհ վէ 'ալեյհինատէ պուլունանլարատան Մր. Սմիթ 400 միլեօն նուֆուսը չամիլ վէ նիսվանը տուն օլան մէմալիքի չարգիյէյի միւհէվվի պիր հիւքիւմէթին քիւչիւք պիր հիւքիւմէթ կիպի իտարէ էտիլէմէյէճէյինի սէօյլէմիշ տիր։ 'Ավամմ գամարասը գատընլարըն հագգը ինթիխապընա տա'իր օլան լայիհաի գանունիյէյի 2նճի գրա'աթատա գապուլ, ֆագաթ մէզքիւր լայիհանըն պիր գօմիսիօնա կէօնտէրիլմէսի հագգընատաքի թէքլիֆի րէտտ էթմիշ տիր։

Իրան. Թէհրանատան պիւտիրիւտիյինէ կէօրէ, Ծուլիս 11տէ Բաշգայ 'աշայիրինէ մէնսուպ 300 միւսէլլահ էչխաս Իսֆահանը իշղալ էթմիշլեր։ Շէհրին մուհաֆազասընա մէ''մուր Պախթիյարիլեր Սէրտար Էս'ատըն Թուֆտըղր փօլիթիգատան մէմնուն օլմատըգլարը ճիհէթլէ Բաշգայլըլարըն Իսֆահանը իշղալ էյլէմէլերինէ միւսա'ատէ էթտիքլերի սէօյլէնիյօր։ Ծուլիս 12տէ տիկէր նազըրլարըն մէվգը'ի մէ''մուրիյէթտէն չէքիլմէսի իւզէրինէ Սիփէհատար իլէ Սէրտար Էս'ատ տախի իսթի'ֆա էթմիշ տիր։ Միւսթաֆա իւլ մէմալիք պաշ վէքիլ թա'եին էտիլմիշ տիր։*

օրէնաճաղ տըր։ Անճաղ չիֆթլիք սահիպլէրի թա-
րաքընտան հափըլըպ օրթադճըլարա թախսիս դը-
լըլնան խուսուսի մէ'ապիա պուռնտան միւսթէս-
նա տըր։

Մաթ. 3. Միւնաղի'ուռնֆիյէ քիլիսէ վէ ևա մէք-
թէպ պուլուռնան պիր գարիյէ վէ ևա չիֆթլիք վէ
ևա գասապատա էհալիտէն պիր գըսմը փաթրիգխա-
նէյէ տիկէր գըսմը էկզարկխանէյէ մէնսուպ օլտըղ-
լարը հալտէ օ քիլիսէ վէ ևա մէքթէպ էասէն հան-
կի թարաֆ նամընա միւ'էսէս իսէ, օ թարաֆա վէ
էկէր օ թարաֆ մէնսուպինի սիւլս տէրէճէսինտէն
տուն պիր ագալիյէթտէ պուլուռնըյօրսա, օ հալտէ
տիկէր թարաֆա թէսլիմ էտիլէճէք վէ թարաֆ ը
ախեր իչիւն միւճէտտէէն օ կիպի միւ'էսէսաթ
ինչա էտիլմէք իւզէրէ Յինճի վէ 6նճը մատաէլէրէ
թէվֆիզէն ճանիպ ի հիւքիւմէթտէն մու'ավէնէթ
ի նագտիյէ իֆա օլունաճաղ տըր։

Մաթ. 4. էհալիսի գըսմէն փաթրիգխանէյէ վէ
գըսմէն էկզարկխանէյէ մէնսուպ օլան չիֆթլիք վէ
գարիյէ վէ ևա գասապատա միւնաղի'ուռնֆիյի միւթէ-
'ատտիտ քիլիսէ վէ մէքթէպ մէվճուտ օլտըղը վէ
պուռնար եալընըզ պիր թարաֆըն նամընա միւ'էս-
սէս պուլուռնտըղը հալտէ իչպու թարաֆ իմթի-
խապ էտէճէյի քիլիսէ վէ ևա մէքթէպէ վազ' ը եկտ
էթտիրիլէճէք վէ իքինճի քիլիսէ վէ ևա մէքթէպ
թարաֆ ը տիկէրէ թէրք վէ թէսլիմ էտիլէճէք տիր։
Շայէտ քիլիսէ վէ մէքթէպ քէնտի նամընա միւ-
էսէսէս օլան թարաֆ սիւլս տէրէճէսինտէն տուն
պիր ագալիյէթտէ իսէ հագդ ը թէրմիհ վէ իմթի-
խապտիկէր թարաֆա 'ա"իտ օլաճաղ տըր։

Մաթ. 5. Մու'ավէնէթ ի նագտիյէնին քէմմիյէթ
վէ նիսպէթի քիլիսէ վէ ևա մէքթէպճէ օլան իմ-
թիյաճա վէ էմասլընա նաղարէն հիւքիւմէթճէ թագ-
տիր վէ թա'նին օլունաճաղ վէ ի'անէ թախսիսաա-
թընըն սուրէթ ի թէվզի' վէ իսթի'մալը վէ իչնա-
"աթըն թէսբի' վէ թէսհիլի հագգընտա իդթիդա
էտէն թէտապիրէ հիւքիւմէթճէ թէվէսսիլ օլու-
նաճաղ տըր։

Մաթ. 6. Հիւքիւմէթին մու'ավէնէթ ի նագտի-
յէսի անճաղ մէվճուտ քիլիսէ վէ մէքթէպլէրտէն
միւթէվէլլիտ պուլուռնան վէ իչպու գանունընըն թա-
րիխի նէչրինէ գատար սուրէթ ի գաթ'իյէտէ հալ
էտիլէմիչ օլան մէսա'իլէ միւնհասըր վէ պիր տէֆ-
'այա մախսուս օլուպ պա'տէզին թէհատիւս է-
տէճէք միւնաղա'աթ վէ իսթիդլաֆաթ ը միւմասիլէյէ
չամիլ օլամայաճաղ տըր։

Մաթ. 7. Իչպու գանունընըն նէչր վէ թաթպի-
գինտէն սոնրա ճէմա'աթլար արասընտա թէպտիլ
վէ ևա ի'ատէ ի մէնսուպիյէթ վուգու' պուլմասը
քիլիսէ վէ մէքթէպլէրին թազիր ի 'ա"իտիյէթինէ
սէպէպ օլամազ։ Պինա'էն 'ալէյհ էհալիտէն կէրէք
գըսմէն վէ կէրէք 'ումումէն թահվիլի մէնսուպիյէթ
էտէնլէր քէնտի մէսարիֆլէրիյլէ եէնիտէն միւ'էս-
սէսաթ ը միւմասիլէ իհտասընտա մուխթար օլա-
ճաղ տըր։

Մաթ. 8. Իչպու գանունըն 3իւնճիւ, 4իւնճիւ մատ-
տէլէրի չիմտիյէ գատար ճէմա'աթէյն արասընտա
պիլմիւնավէպէ իսթի'մալ էտիլէն քիլիսէլէրէ տախ
չամիլ օլտըղընտան, մատտէթէյն ի մէղքիւրէթէյն
հիւքմիւնին ֆի'լէն թաթպիգի թարիխինտէն ի'թի-
պարէն սուսուլ ը միւնավէպէ իլղա էտիլէճէք տիր։

Մաթ. 9. Քիլիսէ վէ մէքթէպլէրէ 'ա"իտ 'ագա-
րաթտան միւթէվէլլիտ իխթիլաֆաթը սա"իր հու-
գուգ ը թէսարրուֆիյէ տա'վալարը կիպի մէհաքիմ ի
նիզամիյէճէ հալ ու ֆասլ օլունաճաղ տըր։

Մաթ. 10. Իչպու գանունա թէվֆիզէն հիւքիւ-
մէթճէ վուգու' պուլաճաղ մու'ավէնէթ ի նագտիյէ
իլէ եէնիտէն ինչա օլունաճաղ քիլիսէլէր իչիւն
ֆէրմանը 'ալի իստարընա ինթիզար օլունմա-
յըղ մէճլիս իտարէ ի վիլայէթին գարարընա պի-
նա'էն վիլայէթ մագամընտան ի'թա օլունաճաղ
բուխսաթ իւզէրինէ տէրհալ ինչա'աթա պայլանը-
լաճաղ վէ քիլիսէնին ինչա էտիլէճէյի արազինին
նէվ'ինէ կէօրէ, թա'նին վէ թախսիս էտիլէճէք մու-
գաթա'ա վէ պէտէլի 'էօչր մու'ամէլաթը տէվա"իր ի
'ա"իտէսինճէ իֆա վէ իքմալ էթմէք իւզրէ էվրաղը
ճանիպի վիլայէթտէն նազարէթի 'ա"իտէսինէ իր-
սալ գըլընաճաղ տըր։

Մաթ. 11. Իչպու գանունըն իճրասընա Տա-
խիլիյէ վէ Մէզահիպ նազըրլարը մէ"մուր տըր։

ՀԱԳԴ Ը ԹԷ"ԼԻՖ ԴԱՆՈՒՆՔ

Մադդէ 1. Հէր նէվ' մահսուլաթ ը ֆիքրիյէ վէ գալէմիյէ իւզէրինէտ սահիպլէրինին պիր հագդ ը թէմէլլիւքի վար տըր։ Պու հագդա «հագդ ը թէ"լիֆ» տէնիլիր։

Մաթ. 2. Մահսուլաթ ը ֆիքրիյէ վէ գալէմիյէ հէր նէվ' քիթապ վէ միւ"էլլէֆաթ վէ րէսմ վէ էլ-վահ վէ խութութ վէ մահքիւքաթ վէ հէյքէլ վէ փան վէ խարիթա վէ մի'մարի վէ ճօղրաֆի վէ թօփօղրաֆի վէ սա"իր ֆէննի մուսաթթահաթ, միւ-ճէսսէմաթ վէ մուսիգի պէսթէ վէ նօթալարը կիպի ասար տըր։

Մաթ. 3. Հագդ ը թէ"լիֆ պու կիպի ասարը թապ' ու նէշր վէ մէվզը' ի թիճարէթէ վազ' էլէ-մէք վէ պաշգա լիսանա թէրճէմէ վէ ևա պիր էսէ-րի թէսթրօ փայէսի հալընա իֆրաղ էթմէք հու-գուգընը ճամի' օլտըղը կիպի, թէրպիյէ վէ թա'լիմ վէ

եա էլէնճէ մազսէտիլէ վէրիլէն տէրալէրէ վէ մէվ'իզէլէրէ վէ նուԹգլարա վէ գօնֆէրանսլարա տա չամիլ տիր։ Անճագ Մէճլիս ի Մէպ'ուսան վէ Ա'յանտա վէ մուհաքէմէտ վէ իմթիմա'աԹ ը 'ուսմուսիյէտ իրատ էտիլէն նուԹգլարը հէր քէս զապԹ վէ նէչր էտ պիլիր։ Ֆագաթ պիր զաթըն նուԹգլարընը վէ պիր մու'ալիմին տէրալէրինի ճէմ' վէ Թէտվին իլէ Թապ' էմէլք սահիպլինէն հագդը տըր։

Մաթ. 4. Մաթպու'աթ ը հէվմիյէ վէ մէվգուԹէտ «հագդը մահֆուզ տըր» վէ «ախէրի Թարաֆընտան նէչր վէ Թէրճէմէսի մէհմու' տըր» կիպի պիր գայտ իլէ նէչր օլունան մէգալաԹըն վէ Թէրսիմաթըն հագդը մահֆուզ տըր։ Ֆագաթ պէօյլէ պիր գայտ իլէ մուգայիէտ օլմայան մէգալէ վէ րէսմէրիլէ հավատիս վէ չու"ունը հէվմիյէ իզէրինտէ մա'իէզ կէօսԹէրիլմէք չարԹըյլէ հագդ ը Թէ'լիֆ հօգ տըր։

Մաթ. 5. Զաթէն մէվճուտ վէ հագդը մահֆուզ օլան զազէթա վէ մէճմու'ա վէ րիսալէ վէ քիթապլարա մախսուս իմլէր պաշգալարը Թարաֆընտան իմթի'մալ էտիլմէզ, ֆագաթ 'ուսմանլի իտ վէ 'իլնվանլար ԹահԹընտա հէր քէս միւ"էլլիֆաթ նէչր էտպիլիր։

Մաթ. 6. Հագդ ը Թէ'լիֆ միւ"էլլիֆին հայաթընտա քէնտինէ 'ա'իտ օլտըղը կիպի վէֆաթընտան ի'թիպարէն 30 սէնէ միւտտէթլէ տէ էվվէլա էվլատ վէ էզվաճա, սանիյէն ապա վէ իւմմէհաթա վէ սալիսէն ահֆատա միւԹէսավվիյէն 'ա'իտ տիր։ Պինա'էն 'այէյհ քիւթիպ վէ միւ"էլլէֆաթ իչպու միւտտէթլէր զարֆընտա միւ"էլլիֆինտէն վէ եա վէրէսէհինտէն պաշգասը Թարաֆընտան Թապ' ու նէչր վէ էլսինէ ի սա'իրէյէ Թէրճէմէ օլունամազ։

Մաթ. 7. Էլվահ վէ խութութ վէ մահքիւքաթ իլէ րէսմէր վէ չէքլէր վէ խարիԹալար վէ մի'մարի վէ ճօղրաֆի վէ Թիփօղրաֆի վէ սա'իր մուսաթթահաթ վէ միւճէսսէմաթ իւզէրինտէքի հագդ ը Թէ'լիֆ պա'տէվէֆաթ 18 սէնէ տիր։ Ֆագաթ մուսիդի պէսԹէ վէ նօԹալարընա 'ա'իտ հագդ ը Թէ'լիֆ քիթապ վէ միւ"էլլէֆաթ 30 սէնէ տիր։

Մաթ. 8. Գավանին վէ նիզամաթ վէ էվամիր վէ Թա'լիմաթ ը րէսմիյէ վէ ի'լանաթ ը Թիւճճարիյէ վէ սընա'իյէ իւզէրինտէ հագդ ը Թէ'լիֆ հօգ տըր։ Եալընզ պունլարը Թահչիյէ վէ չէրհ էտիլէրէք պասԹըրանլարընը հաչիյէ վէ չէրհլէրի իւզէրինտէքի հուգուգը մահֆուզ տըր։

Մաթ. 9. Մուհարրիրին հալ ը հայաթընտա նէչր էտիլմէյէն սաարը իւզէրինտէ հագդ ը Թէ'լիֆ միւտտէթի Թարիխ ի նէչրինտէն ի'Թիպարէն պէտ" էտէր։

Մաթ. 10. 'Ալէլ 'ուսմամ Թէաթրօ փիյէսալէրի վէ օփէրալար միւ"էլլիֆին իզնի օլմատըգճա քեամիլէն վէ եա գըսմէն Թէաթրօլարտա օյնանամազ վէ պունլարըն ախէրէ Թէրք օլունմըշ օլան Թապ' ու նէչրի հագդը մէվգը'ի Թէմաչայա վազ'ը հագդընը Թէզամմիւն էմէզ։

Մաթ. 11. ԻնԹիֆա' մազսատըյլէ օլմազսըզըն մէքեաԹիպ վէ ճէմ'իյաթ ը խուսուսիյէ Թարաֆընտան ԹէրԹիպ էտիլէն միւսամէրէլէրտէ Թէաթրօ փիյէսալէրինին վէ օփէրալարըն մէվգը'ի Թէմաչայա վազ'ը հագդ ը Թէ'լիֆէ Թապի' տէյիլ տիր։

Մաթ. 12. Ասար ը էտէպիյէ վէ 'իլմիյէ իլէ մէքԹէպլէրէ մախսուս քիթապլարտա վէ ինԹիպատաթտա միւ"էլլիֆին իամի Թասրիհ օլունմազ չարԹըյլէ պիր էսէրին պազ'ը փարչալարը պիր ֆայիտէ վէ զարուրէթէ մէպնի ալընապիլիր։

Մաթ. 13. ՄէքԹուպ չէքլինէճէքի ասար սահիպլինէն հալ ը հայաթընտա քէնտինէխինէն վէ վէֆաԹընտան սօնրա 'ա'իլէսինտէն իսԹիհսալը րուխսաթ օլունմատըգճա նէչր էտիլմէզ։

Մաթ. 14. Պիր էսէր իչպու գանուն անքամընա Թէվֆիգէն պիր վէ եա պիր գաչ քիմսէ Թարաֆընտան էլսինէ ի սա'իրէյէ Թէրճէմէ օլունա պիլիր։ Հէր միւԹէրճիմին քէնտի Թէրճէմէսինէ 'ա'իտ հագդը՝ հագդ ը Թէ'լիֆ կիպի տիր. Անճագ հագդ ը Թէրճէմէ միւտտէթի միւԹէրճիմին վէֆաԹընտան ի'Թիպարէն հագդ ը Թէ'լիֆ միւտտէթինէն նըսֆը օլան 15 սէնէ տիր։

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Խափանիա վէ Փիլիսէ	Հ· Մ· Ա·	675
Րուսիատա ԵԷհուտիյէրէ Թէ'ատէի	,, ,, ,,	676
Իտինպուրկ գօնֆէրանսը	,, ,, ,,	677
Տու'ա սա'աԹլարը	Տ··'ափէր	678
Վազիֆէլէրին իճրասընը Թէ'խիր էմէքլիք կիւնահ տըր		680
,, Հայոց Միացեալ Ընկերութիւն,,ը	Յ·վհաննէս Յակոբեան	680
Սիւթ վէ վալիտէյնէ պա'զը խՒԹաբաթ	ՏօքՓ· Գ· ԹէրԹէրեան	683
ՍէրվէԹ՝ հատտ ը վաԹընտա մանիյիլի սա'ատէ՞Թ մի տիր	Յ· Վ· Մ··րոպէ··ն	84
Ամէրիգան Պօրտըն Եիւզ սէնէսի	Վէր· Մր· Զ· Թ Բիւր	685
Շու"ունաԹ ը սիյասիյէ		686
Փիլիսէ վէ մէքԹէպ գանունը	(խսԹիտասը 674ամէ)	691
Հագդ ը Թէ'լիֆ գանունը		691

Ա· Յ· ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԸ
ՓԻՆՃԱՆՃԻԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ